

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS
UNA BATALLADA
CADA SETMANA

¡Número especial, 20 Cts.

¡Números atrassats: doble preu

LA TERCERA CARTA

— Espero que aquesta també li agradarà.

Se ha puesto a la venta el popular libro

El Año en la Mano

Almanaque-enciclopedia de la vida práctica, para 1926

El Año en la Mano

Regala a sus lectores participación a un billete entero de la

Lotería de Navidad

Adquirido en la afortunada Administración de Loterías N.º 35 de D.ª María Illa, Rambla del Centro n.º 23 (frente la Plaza Real)

El Año en la Mano

Es el resumen de todos los acontecimientos del año

PRECIOS: Rústica, Ptas. 1'50 - Encuadernado, Ptas. 2

Ordenanzas generales de la Renta de Aduanas

Edición Oficial

Pesetas 12

Las mujeres, la noche y el amor

Por Luis Capdevila

Un tomo 8.º Ptas. 5

VERNEY D'ORIANI

¿Quiere Vd. ganarse un sobresueldo?

Pequeños trabajos y tareas fáciles con que aprovechar unas horas entretenidas y remuneradamente.

UN TOMO 8.º PTAS. 3

Pronto aparecerá

ANGEL PESTAÑA

Setenta días en Rusia

(Lo que yo pienso)

Segunda parte de *Lo que yo vi*

Pueden los señores corresponsales formular pedido

LA CAMPANA DE GRACIA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona cada trimestre. ESPANYA, Ptes. 1'50
ESTRANGER, Ptes. 2'50

Més sobre l'adaptació d'Espanya

Amb l'atenció i la simpatia que generalment atrau l'aspecte pintoresc del segle XIX, coincideix una notable extensió de l'afició als estudis històrics d'aquesta època.

L'obra recent del marquès de Villa-Urrutia sobre la famosa reina governadora, ha vingut a augmentar, ara, la notable bibliografia d'aquest tema i a recordar una actuació política del passat, que té fondes arrels en la manera d'ésser del nostre país.

Donya Maria Cristina de Borbón fou, en els primers temps en que regí la corona d'Isabel II, el símbol i la representació d'aquelles aspiracions lliberals que vivien en els sentiments de molts sectors del poble espanyol.

Però la revolta que esclatà a Barcelona contra la reina, així com les convulsions a què més tard dongué lloc el canvi de conducta del general Espartero, un dia ídol dels barcelonins, varen deixar de manifest la falsedat d'una conducta grata als sentiments populars, que només havia obeït a miraments de tàctica i de conveniència, davant el perill del insurgiment carlista.

Allò que els contemporanis podien haver pres per un canvi radical en la manera de governar Espanya, no apareix, avui, als ulls de la història, més que com un parentesi perfectament inútil i totalment desvinculat de la manera d'ésser dels que governaven.

En el fons, aquella sanció de la llei d'Ajuntaments, que va promoure la revolta anticristiana, era la continuació de les escomeses inicials pels austries i culminades en la caiguda tràgica de les llibertats castellanques a Villalar.

A què deu respondre aquesta eterna i immutable persistència en el vell concepte del poder públic, que es manifesta tan reiteradament en les pàgines de la nostra història, i sobre el qual recauen, tan sovint, les mirades investigadores dels escriptors que es dediquen a estudiar el caràcter i les circumstàncies nacionals d'Espanya?

En un altre aspecte es podria respondre aquesta pregunta amb la mateixa observació que fèiem dies enrera des d'aquestes pàgines, o sia, que el respecte august a la llei, el prestigi moral de la constitució política, allò que és garantia de la vida social en tots els pobles pròspers i constitueix el signe més clar de la civilització, gairebé no ha existit mai a Espanya.

Es podria escriure una obra, tan voluminosa com la de Taine, per a exposar metòdicament els fets que han donat origen a l'Espanya contemporània; i d'aquesta exposició se'n deduiria, sens dubte, la conclusió de què sense la vida del dret no hi ha llibertat possible.

I un cop arribats a aquesta conclusió ens veuríem assetjats per una sèrie de motius sobre els quals podríem descarregar la culpabilitat de l'anomalia constatada.

L'ambient físic, influint sobre els elements psíquics de la raça, per apartar-la de tot esforç de llibertat? L'excessiva intromissió de l'Església en el poder i en la vida civil, matant en el ciutadà la iniciativa privada i l'esperit cívic? Les heroiques guerres de religió, que ens privaren de la influència de la Reforma i fomentaren el tsarisme? La incongruència entre el caràcter nacional i les idees elevades al solí reial per les dinasties?

Molt es pot dir sobre cada un d'aquests punts per a portar llum al problema, car no es pot negar la transcendència de la història a través de les generacions; però

devallant una mica més cap avall, també podríem arribar a suggestions de positiva importància, preguntant per què ha estat descuidat a Espanya, durant tot el segle XIX, i ho està avui encara, l'ensenyament tècnic secundari, de què tant s'han preocupat les nacions modernes i del qual dependeix l'aprofitament de les riqueses naturals dels països i, per consegüent, l'acreixement general del seu benestar.

Aquest benestar no podria contribuir a l'aixecament espiritual, cívic, del poble? Pensem que junt amb aquesta trista absència de l'esperit ciutadà hi ha hagut sempre a Espanya aquella general pobresa material, que ha donat lloc a les grans produccions literàries dels nostres genis satírics.

JORDI ROGER

TEATRE MORAL I TEATRE IMMORAL

El glossador, aquest vespre, com que es volia divertir, ha anat al teatre. L'anar al teatre no és un problema de tan fàcil solució com a primera vista sembla. El teatre és, generalment, una cosa molt poc divertida. És clar que al teatre la gent no hi ha d'anar amb aquest vulgar, estúpid desig: divertir-se. El que nosaltres entenem per diversió és una altra cosa bon xic més distingida. Així, després de repassar el menú que ens ofereixen els teatres de Barcelona, ens en anem a l'"Español", on estrenen una tragi-comèdia d'en Lluelles. El teatre "Español" no és, sortosament, un teatre burgès. Però és que a nosaltres no ens convé, no ens prova, el teatre burgès. Per això no hi anem.

Un cop asseguts a la butaca escoltem atentament l'obra. L'obra pertany francament al gènere dit realista. Parlem-ne d'aquest gènere, parlem-ne, que val la pena.

Algú s'ha cregut—o li han fet creure, i per això s'ha retret, escandalitzat—, que les obres d'aquest gènere no són més que un grauat de rots, de renecs, d'indecències, de brutícies. Algú s'ha cregut que en les obres d'aquest gènere només hi intervé gent dolenta: cupletistes, alcavotes, satírics, "mècs", cocainòmens, borratxos i fills de l'hospital. Algú s'ha cregut això perquè algun periodista beneït i amb poca vista, al fer la ressenya d'una d'aquestes obres, volguent-la elogiar, ha dit: És un aiguafort, quan havia d'haver dit: És un aiguabrut!

Perquè, senyors, de dir grolleries i fer inconveniències fer-ho.

Així, el glossador, a l'acabar l'obra d'en Lluelles, quan encara la sala crepita d'aplaudiments, pensa: Vet aquí una obra altament moral. Vet aquí una obra més moral que les que es representen als abominables teatres burgesos del centre de la ciutat. Vet aquí una obra que haurien de veure totes les noies decents... per a evitar que, en un moment de vici, de ximpleria o de misèria, caiguin en la indecència.

VIRAI

L'AJUNTAMENT

A la ciutat hi ha hagut un gran trasbals. Quina desgràcia tan gran ens ha ocorregut! Un regidor, un d'aquests regidors ploguts del cel que Déu i el Directori ens han enviat per a la salvació de la ciutat, ha dimitit! Se'n féu càrrecs del que significa això Barcelona perd un dels seus 64 salvadors. Ara, ja només en té 63. Havíem cregut que aquest regidor, que es diu senyor Borrell, tornaria enrera els seus passos; però no, la seva dimissió és de caràcter irrevocable. El senyor Borrell diu que és incompatible el seu càrrec de regidor amb el d'advocat assessor dels vaquers, que ara estan de punta—pobrets, no saben el que es fan!—amb el nostre bon Ajuntament.

A l'Ajuntament també hi ha un gran desconsol per aquesta dimissió. Només hem de dir que l'alcalde ho comunicà als periodistes rient. Se'n feu càrrec, eh, del gran desconsol de la casa gran?

Per altra banda, segueix igual la qüestió del senyor Salas Antón, sempre tan ex-socialista. Aquest senyor que va acaparar la Comissió de Cases Barates, amb la següent alegria dels restants regidors membres de la Comissió, no vol dimitir. I fa ben fet! S'hi està tan bé essent regidor! Ell que s'indisposà amb els socialistes i els cooperatistes, ara hauria de dimitir? No pot ésser. Altrament, el senyor Nebot, sempre tan savi, ara està projectant la urbanització dels camps de futbol de Barcelona.

Belleza, gràcia i bondat

A l'altra banda de la mar
canta una veu que ens enlluerna,
gràcia i bellesa en el cantar
i al fons del fons bondat eterna.

Es una diva que enyorem
i que el destí ens la té defesa;
la veu amiga que estimem
és Maria Conesa.

La del cant clar i el gest suau
i la mirada penetranta
que ens fa mirà endins el mar blau
per si sentim que canta.

La que s'enduu el nostre neguit
com una vela que camina
i enllà del mar i de la nit
com una estrella ens illumina.

La que deu dur l'enyorament
d'aquestes terres estimades
i sap posà en el pensament
una renglera de besades.

La que ha deixat al seu marit
i ha menyspreat ses grans riqueses
perquè en la llum de l'infinit
duu el cor ple d'art i placideses.

I al fons dels fons duu la bondat
que li floreix arran de cara
i un flam d'amor immaculat
que ve del mar fins a sa mare.

La que durà per tot triomfal
la dolça veu d'aquesta terra
que atreu el bé i allunya el mal
i en cada cor s'aferra.

A l'altra banda de la mar
canta una veu que ens enlluerna;
gràcia i bellesa en el cantar
i al fons del fons bondat eterna.

SALVADOR PERARNAU

El barber i jo

Ja és fet. Totjust poso el títol i ja he palesat la poca estimació que tinc a aquesta branca de la menestralia! Si hagués parlat d'un flequer, d'una mecanògrafa i ni que fos d'un ataconador embruta-porteries, hauria compost el títol a l'inversa; hauria dit, per exemple. "Jo i la mecanògrafa", o bé "Jo i el flequer", perquè crec incorrectísim cedir a altri el primer lloc d'una frase, malgrat que els tractes d'urbanitat diguin el contrari, i la dita "L'animal va al davant", em dóna la raó.

Es tenint molt present aquesta locució que he redactat el títol, doncs. Voleu saber-ne el motiu?

El barber, mentre obra com a barber, és una de les coses més antipàtiques d'aquest món. Està clar que això és una opinió meua, però—n'estic segur—, és també l'opinió de moltes altres persones.

Allò de què ens imposi les seves opinions navalla en mà, mentre ens trobem en situació de manifesta inferioritat; el que no poguem discutir res del que diu si no volem posar-lo nerviós i entornar-nos a casa amb una cara guardada a tall de ratlla-pa, o que, irat contra nosaltres, ens escapci el nas, o potser ens afaiti una cella en comptes del bigoti, ens el fa odiós a més no poder.

Sembla que, comprenent-se en tan privilegiada situació, hauria de procurar, per delicadesa, deixar-nos relativament tranquils i no amoïnar-nos amb les seves ximpleries i imprecisions, oi? Prou sabeu tots que fa ben bé el contrari: xerra per cinquanta i opina—tan imbècilment com pugui fer-se, però opina—per cent.

—*El chico del garrote es una gloria del arte nacional*—
diu, tot posant la navalla al nivell del nas del parroquià—
¿No es verdad?

Què podeu fer? Li contesteu un "Sí!!!" com una casa. Es un "sí" perquè calli, però ell no s'accontenta.

—*Y los que piensan otra cosa*—afegeix—*son unos imbéciles.*

Si calleu, us escridassa:

—*¿Es o no es eso?*

I cal dir que n'esteu convençut, que *es eso*, que té més raó que tothom i que *El chico del garrote es un triunfo*.

Aquestes escenes, prou sovinteres per ésser ben conegudes, són les que han pastat la meua adversió, i la de molts altres, pel barber.

Jo només trobo una compensació possible a aquest estat de coses i vaig a proposar-la; però cal que tots hi posem el coll per a lograr-la, i ben aviat. De primer donem tota la raó i una mica més el barber, però imposem-li l'obligació de seure a la cadira quan siguem afaitats. Llavors podrem agafar nosaltres la navalla i, apuntant-li al nas, dir-li:

—*El chico del garrote es un pastetes, vós sou un ximplet i el que dieu sols són bestieses...* Tinc raó o no en tinc?

Veurem què respon.

MIQUEL NAVARRA

AQUEST NUMERO HA SIGUT VISAT PER LA
PREVIA CENSURA GOVERNATIVA

EL TENOR

L'anunci del debut de l'eximi tenor, ha causat una gran sensació. Tota la ciutat s'ha sentit presa d'un viu desig, d'una febre de poder oir el "divo" consagrat. Hom parla arreu del mateix. Es l'únic tema de conversa, des del cenacle d'amics intel·lectuals, al més humil taller manual. L'alta aristocràcia del diner, es prepara activament per aquesta nit memorable. Un argent-viu d'espectació s'encomana d'un a l'altre, i la frisança del neguit omplena el cor del poble. Els periòdics i revistes escampen als quatre vents el retrat i les facècies, més o menys verídiques del tenor. Les localitats foren exhaurides molts dies abans, i la gent senzilla forma llargues fileres amb moltes hores d'anticipació, per adquirir llur entrada general sense exorbitants sobrepreus.

La sala d'espectacles del Gran Teatre, és ja curulla de carn humana, i al carrer grups nombrosíssims de persones obstrueixen el trànsit, comentant l'esdeveniment d'aquesta nit, declarada oficiosament "de gran moda", o adquirint entrades a preus inqualificables. Els "diletantti" esperen ansiosament el curs de la representació, preveient una òpera magna, sense precedents. Els profans es daleixen pel moment de l'aparició del tenor, que ha de fer-los oir la seva meravellosa veu d'àngel, d'una potència extraordinària. Les llotges donen un caire de gran solemnitat, ocupades per dames i damiselles de l'opulència, més caricaturitzades que mai, amb elegantíssims "deshabillés" i valuosíssims joiells. Els cavallers—que per l'abundància de moneda que posseeixen, pertanyen per dret propi a la més alta societat, de totes les societats humanes—pomposament vestits d'etiqueta, representen, amb molt d'encert, la ridícula farsa del "flirt".

Tot d'una toca el darrer avís, i les llums s'apaguen lentament, mentre el director de l'orquestra alça la batuta per iniciar el preludi. El brogit cessa immediatament, i en mig d'un silenci expectant, comença melòdiosament la simfonia...

Ha caigut, al final, la cortina, que ha d'alçar-se novament un sens fi de voltes davant els clams i els aplaudiments intermitents de la multitud. El deliri regna entre els amants del "pinyol" i dels crits més o menys harmoniosos. Les grans dames i les donzelles centupliquen llur força d'atracció amb insinuants somriures a l'heroi de la vetlla. I l'obliguen a parlar, volent sentir una vegada més la seva veu de rossinyol. I parla, i diu dos mots de cortesia per la ciutat que el venera, i quatre paraules adequades al sentiment espiritual del poble que l'escolta, que semblen espontànies, però que tenia ja degudament estudiades. Malgrat tot, això l'omple encara més de simpaties.

I al carrer, un grup nombrosíssim espera la sortida de l'"ídol", per acompanyar-lo a l'hotel, en mig de més clams i aplaudiments. I encara, llavors ha de sortir al balcó a dir unes paraules per a satisfer els desigs

dels que el veneren, i que l'escolten embadalits, com si parlés un profeta.

... Per l'altra banda de carrer, passa un vell venerable, de blanca cabellera, les celles cremades per la lectura de tants anys. Es un filòsof i amb aquells ulls entelats i vidriosos, coberts per unes ulleres, es mira aquell ramat de persones. Comprèn de ço que es tracta, i pensa amb aquest ídol d'avui, cobert de glòria, que un quant temps enrera era ni més ni menys—més aviat menys, que més—, que qualsevol d'aquells individus que avui van al seu darrera com obsessionats.

Pensa que sense cap esforç mental, i amb una cultura molt relativa, per un do que li ha donat la pròdiga natura, s'ha convertit en heroi de les multituds. Pensa com un cadarn, una malaltia la més senzilla, pot tirar per terra aquesta facultat sobrenatural i tornar al seu estat d'home a aquest ídol admirat. Pensa amb aquesta minoria més conscient de la vida, que es passa tothora escorcollant arxius i biblioteques, i passen despercebuts per la multitud indiferent... Compara... pensa... i la seva boca dibuixa un somriure indefinit, que hom no sap ben bé si és d'ironia, de fàstic, de comprensió, o de compassió.

NARCÍS MATES

FENT CUA

—Sóc comerciant, i mai m'havia trobat en una situació tan apretada com ara!

El xicot tímid

(Conte innocent)

Marta i Julieta, les gentils germanes d'en Rafelet, acaben de sortir del col·legi i han anat a la casa dels seus pares, al peu de la bella muntanya. Són dues noies enjogassades que només tenen un any de diferència.

A l'estiu següent, les noies conviden a passar uns quants dies a casa seva a les seves dues millors amiguetes del col·legi. El dia de l'arribada, trico-trico amb la tartaneta, Marta, Julieta i Rafelet van a rebre-les a l'estació més pròxima—hora i mitja de camí—. Rafelet és un xicot extraordinàriament tímid, que qualsevol cosa el sufoca. Si n'hi feia d'angúnia l'arribada de les amigues de les seves germanes. Però, no hi havia més, ell havia de dur la tartana i acompanyar les germanes; fet i fet, més tard o més aviat, també hauria de conèixer les amigues de Marta i Julieta.

Arriba el tren. A l'anden, petonets i abraçades de les amigues; el xicot, les saluda tot cohibit. I amb la tartaneta, trico-trico altre cop cap a casa.

El noi no digué res en tot el camí. Vermell fins a les orelles de tanta vergonya, encongint, sense gosar-se mirar les amiguetes de les seves germanes, només es preocupava de la tartana.

De sobte—oh, ironies del destí!—el cavall, que segurament havia menjat massa, va donar un harmoniós concert acompanyat d'agradables vents. El xicot quedà que ni es podia moure. A l'últim, reaccionà una mica i volgué afanyar-se a arribar a casa.

En baixar de la tartana digué a les forasteres:

—Dispensin, senyoretetes. Ha estat una cosa imprevista. M'ha sabut molt de greu. Suposo que em perdonaran.

—De què? I ara!

—Del que ha passat. Aquells sorolls, aquells vents!... Dispensin.

—Ah, no hi havíem donat importància. Ja veu, ens pensàvem que era el cavall.

UN BON CONSELL DEL SENYOR ESTEVE

—Mira, noi, la millor lectura és un llibre de cuina.

La raspa és, en efecte, un ésser tot ingenuïtat; ingenuïtat que no fa desaparèixer el contacte diari amb els seus amos, gent de reflexes complicats i relacions complexes, ni la relació externa amb els símbols i costums en què havem condensat el nostre refinament. Igualment reaccionarà davant la vida una minyona recentment arrancada de les seves rústegues muntanyes, com al cap d'uns quants anys de balls populars, de diversions picareques i de fraudulents economies.

Això, que pot semblar paradoxal, té una explicació molt senzilla: l'emotivitat és innata i hereditària. La nostra raspa pulirà els seus modals, vestirà a imitació de la seva mestressa, adquirirà potser major quantitat de gust estètic, però romandrà íntimament la mateixa. De la nostra sensibilitat, n'aprendrà els símptomes; de la perversitat, els graus i la consideració que mereix; de la coqueteria, únicament n'aprendrà l'ús. Però si per casualitat torna a les seves terres, a la casa pairal sense confort ni riquesa, però plena de records i familiar tradició, la nostra criada s'hi adaptarà novament, sense recança, ni sense que uns anys d'existència ciutadana impedintin la seva sana i rústega alegria.

PERSPECTIVES DIORAMIQUES

L'àngel domèstic

Mrcel Prevost té un llibre deliciosament fals, en el qual ens presenta la vida grisa i trista d'aquestes ànimes apagades que són les institutrius familiars. En els seus *Angels Guardians*, Prevost ens diu les misèries d'aquestes criatures torturades que han tingut de renunciar a tota personalitat i lliure impuls, seguint les dures necessitats d'una existència fracassada, o de vegades incompresa:

Més humanament observador, o menys preciosista, el frívol escriptor hauria pogut parlar-nos en llargs capítols de les minyones de servei, tan influents en la vida domèstica com les institutrius, i més interessants per llur major nombre i llur psicologia primària i pintoresca.

El concepte simplista que del món té la humil minyona de servei, limita les seves penes, esperances i alegries; sense grans preocupacions, ni ideals a llarg termini, viu tranquil·lament en la ignorància dels complicats problemes que torturen una sensibilitat aguda i cultivada. Però, no per això aquestes modestes criatures deixen de tenir llur importància i una activa missió.

La *raspa* és, fins a cert punt, un membre més de la família. Membre postís i intercanviable, però sòlidament adaptat pels comuns lligams de sociabilitat i àdhuc afectius.

Efectivament, malgrat la seva aparent insignificància, la minyona de servei desempenya a l'interior de la família un paper de primer ordre, orgànic i regulador. Ella és dipositària de bé de secrets i mesquineses, d'esperances i d'anhels. I no parlem ara de l'aspecte vodevillesc que s'ha volgut atribuir-li, sinó de positives realitats.

La *raspa* sap sempre ben bé perquè el senyor està mal-humorat, o perquè la senyora només ha estrenat dos vestits aquesta temporada. Ella és també la confident dels primers amors de la noia gran i de les inquietuds del turbulent adolescent que va a trobar-la a la cuina, per a preguntar-li, recordant escabroses lectures:

—Digueu-me, Carmeta, us agraden els homes?

La *raspa* compleix inconscientment la seva missió, intercalant-hi les seves mesquines alegries i puerils vanitats. No coneixerà mai l'idilli ni la tragèdia, encara que els visqui; la seva existència serà útil i transcendent, però grisa i apagada. La humiliaran, i ho trobarà natural; sofrirà, i ho considerarà just.

Potser algun dia la nostra minyona deixarà de servir, per a convertir-se en carn de prostíbul, o de fecunda maternitat, segons el voler dels fets. Serà substituïda, i ningú

DESGRACIES DE LA VIDA

—Res, que l'altre dia em vaig empenyar en passar la Plaça de Catalunya a peu...

se'n recordarà; però ella haurà complert l'obscura i humil tasca que li fou destinada.

Amb la seva sensivitat únicament instintiva i l'adquirida perversitat a flor de pell, la *raspa* és àngel domèstic per excel·lència.

ROGER DE VILAGAIA

Els aristòcrates estan de sort

Sempre estan de sort els aristòcrates. Cal dir, però, que s'ho mereixen; és la nostra classe privilegiada.

Ara s'ha inaugurat la temporada del "Liceu", que és allà on poden lluir més. Perquè els aristòcrates són un article de luxe, que només serveix per a lluir. Al "Liceu" poden veure vestits bonics i rics, naturalment més rics que bonics; bones perruques; les taques dels pits de les dames; enredos de família; com s'adormen sentint música bona i en canvi com disfruten amb "Carmen", "La Favorita", "Els Hugonots" i altres bestieses; s'apren a flirtejar, etcètera, etc., etc....

I aquest any, encara estan més de sort. S'ha inaugurat amb un cantant com en Burro i Fleta, que diuen que val molt. Això vol dir que porta al teatre encara més gent que d'ordinari. Això és una compensació a què el dia que es posa una obra de Wagner o de Strauss, el "Liceu" estigui gairebé buit.

ARA PER POC, ARA PER MASSA

La setmana passada ens queixàvem de què la cosa anava prima; aquesta ens tenim de queixar de què la font de l'art raja pel broc gros; no sé pas què és pitjor. Tan bé com aniríem amb un parell d'exposicions setmanals! Però res; les coses són com són i no val a donar-hi voltes. Anem, doncs, a passar revista als exposicionistes:

"Sala Parés".—Hi ha dos artistes, un de jove i altre de maduret; el primer és en Francesc Guinart, un noi de molta grapa, que quan pinta paisatge hi planta la gent i tot a les hores en les quals n'hi ha més, i tan arriscat, que s'atreveix fins a anar a Mallorca per tal de mapar damunt la tela els vells costums de la illa; el segon és en Domènec Soler, un paisatgista que sap copsar la llum i les coloraines de la naturalesa, tant de dia com de nit.

"Galerías Dalmau".—Hi ha fet una aparició en P. Isern Alié, un artista ben nostre, encara que es passa la vida a París de França: ço fa que tingui dues personalitats; la de pintor noctàmbul influït per les boirines del Sena i la de paisatgista català lluminós i exquisit. L'Isern Alié, val a dir-ho, és un mestre que tant aquí com allí sap esmerçar molt bé el tresor de les seves boniques coloraines.

"La Piuacoteca".—Hi fa la segona aparició el pintor Mateu Serra Baxó, el qual segueix nedant entre dues aigües, vull dir que no es decideix a ésser ni clàssic ni modernista, que és ço que els hi passa a molts artistes de mitja edat. Jo trobo, però, que des de l'*Entrada al bosc*, s'ha ben orientat cap a la pintura moderna.

"Galerías Malmedé".—Hi ha una parada força interessant de l'artista estranger W. A. Dorgerlot, el qual

ens mostra una part de les vàries collites de pintura fetes per terres mallorquines, ja fa un quant temps. En Dorgerlot és un impressionista de cap a peus, que vol pintar un quadre en cinc minuts; la llum mediterrània l'enuerna i treballa a ulls clucs per tal d'anar depressa. Quina llàstima que no vulgui recordar-se de la dita italiana que fa: *Piano, piano, si va lontano*.

"Galerías Layetanas".—Es on s'hi troben els plats forts de la quinzena. En Manuel Grau Mas, que mai no havia fet una exposició individual, ens mostra una vintena d'aquarelles ben enfocades i pintades a la manera anglesa, vull dir amb abundor d'aigua i una gran netedat. És un jove que sap jugar amb les coloraines i que pot ben anar sol, encara que no el torni a subvencionar l'Ajuntament.

Més equilibrat i millor situat que altres vegades, en Darius Vilàs ens presenta un grapat de paisatges senyors i polits que fan de bon veure i que ens diuen que, artísticament, li prova molt l'anar a fora. Els acompanya d'una colla de dibuixos i estudis per a pintures murals i d'uns quants apunts de paisatge a l'aigua tinta fets amb traça.

El plat fort de la casa és, però, el de l'Olaguer Junyent, com si diguéssim el nostre banquer del colorit; en Junyent no els acaba mai els cabals de la seva paleta inestroncable, i ço fa que les pintures que surten de les seves mans, sien xiroies, lluminoses, fresques, elegants, franques i d'una gran valor decorativa. Demés, és home que sap donar voltes a tots els temes pictòrics i vestir-los d'un dolç encís: l'encís de l'ànima de pintor que porta dintre. En volem de coses boniques i variades? *El pati de cà'n Simó, Llaurant el tros, Jardí d'Esplugues, Porxos d'un Santuari, Processó del Corpus*, etc. A mi, val a dir-ho, quan m'agrada més l'Olaguer es quan pinta *Cuines catalanes*; es veu ben bé que hi té la mà trencada l'excel·lent artista. És allò que diuen "Roda el món i torna al born".

La jovenalla que cerca només la taca del color, pot donar un vol per l'exposició d'en Junyent i prendre mostra de com la troba, qui sap dibuixar i pintar alhora.

I fins dissabte que ve.

C. ARBÓ

El Passeig de Gràcia al matí

Ja s'ha acabat això d'anar a passejar al Passeig de Gràcia al vespre; ja comença a fer fred, i els nostres aristòcrates necessiten escalfor. Per això, ara, hi van abans d'anar a dinar, a prendre-hi el sol. Però, és clar, hi ha més gent que a l'estiu. A l'estiu només hi van tots aquells que no han anat a estiuejar; naturalment, no hi han anat, no perquè no hi puguin anar, sinó perquè prefereixen la distinció del Passeig de Gràcia a les colònies estiuenques, on de vegades s'hi barregen gent que no són de la classe.

Ara, en canvi, va a prendre el sol al Passeig de Gràcia tota l'aristocràcia. Tota l'aristocràcia! Tota! L'aristocràcia, quina gran cosa! No en poden tenir tots els països d'aristòcrates; a les tribus africanes, per exemple, no n'hi han.

Per això, el Passeig de Gràcia és el nostre gran Passeig. És el club dels aristòcrates. Allí estan com a casa seva. I ara, a l'hivern, a l'hora del sol, els veureu tots allà.

Allí, es xafardeja com qualsevol safaretx. Es saben les intimitats de tothom, es poden veure els més bells vestits de la temporada passada aprofitats. Els homes flirtegen amb totes les dames. Res, és una delícia!

Es l'orgull de Barcelona!

TEATRES

LICEO

Les primeres representacions.—Miquel Fleta i Titta Ruffo.—
Estrena de "La cena de las burlas", de Giordano. "El cavaller
de la rosa", de Strauss

Dijous de la setmana passada obrí les seves portes el Gran Teatre del "Liceo". Com dèiem en el número passat, la present temporada d'òpera serà excellent; l'empresari senyor Mestres, que sempre tributa homenatge a l'art, ha presentat un cartell bo de debò. Dues obres de Wagner, les més bones dels mestres russos i dues del gran Strauss, una d'elles estrena, seran donades enguany. A més a més, presenta cèlebres artistes.

El dia de la inauguració de la temporada, amb el teatre ple de gom a gom, debutà el "divo" tenor Miquel Fleta, amb l'òpera de Bizet, "Carmen". Una expectació enorme, com mai no s'havia vist, precedí l'actuació de Fleta.

El públic, després de sentir en Fleta, es dividí en parers. Alguns cregueren haver escoltat el més gran artista del món, i l'ovacionaren durant la representació i a la sortida. Altres cregueren que era injusta la propaganda que li havien fet.

En Fleta té una bona veu, ben timbrada, extensa i igual en tots els seus registres. Sap matitzar bé i passa amb facilitat a la mitja veu. L'obra escollida, "Carmen", de la qual no hem de parlar per ésser abastament coneguda, és d'aquelles fets; a mida per a lluir-s'hi un tenor. I en Fleta, que al mateix temps és un actor discret, va saber treure'n partit; la "romança de la flor", sobretot, va apassionar a una bona part del públic. I encara apassionaren més les "Granadinas", del mestre Sabater, que cantà després de l'òpera.

En resum, Fleta és un artista que té una veu simpàtica i que posseeix una bona tècnica. Però està molt lluny d'ésser l'artista insuperable que ens volen fingir. No, res d'això. Fleta és, senzillament, un "divo" tenor que es fa escoltar.

MIQUEL FLETA

El gran tenor, al qual, gràcies al gran gest d'en Joan Mestres hem pogut sentir per primera volta al "Liceo"

Els restants intèrprets de l'obra, també varen estar bé. Especialment la senyora Revenga en el paper de Miquela.

La segona representació fou l'estrena de l'òpera en quatre actes d'Umbert Giordano "La cena delle beffe". El llibre és el magnífic drama de Sem Benelli. "La cena de las burlas" és

una de tantes òperes italianes; creiem que amb aquestes soles paraules els lectors es faran càrrec de què és l'òpera. No obstant, té moments interessants, especialment en el quart acte;

TITTA RUFFO

L'eminent cantant que ha estrenat al "Liceo" "La cena delle beffe", la última òpera del mestre Giordano.

amb senzillesa, Giordano dona moments de gran sobrietat dramàtica i d'elegant melodisme.

La importància d'aquesta representació la té l'actuació del cèlebre baríton Titta Ruffo, artista de merescuda fama universal i que tants èxits ha obtingut a Barcelona. El debut de Titta Ruffo havia despertat també una gran expectació.

I, dissabte de la setmana passada, Titta Ruffo obtingué un triomf immens. Encara que el paper que tenia en l'obra no era gaire bo per a fer-lo lluir, s'hi compenetrà i l'interpretà amb gran entusiasme. La seva actuació no desmereixé per res la gran fama que té. I el públic de Barcelona, que sap admirar el seu art, li tributà grans aplaudiments. La seva emotivitat oprenqué a tothom. Tots els altres artistes, també estigueren molt bé. Per damunt de tots, la senyora Spani demostrà ser una notable artista, i el tenor senyor Folco-Bottaro, que presentà al nostre públic per primer cop, va vèncer admirablement les grans dificultats que enclou el seu paper.

El mestre Franco Paolantonio va dirigir l'obra amb maestria. Filippo Dado va donar-nos una bona escena.

Dilluns passat es representà una obra magnífica de debò, en tots els sentits: "El cavaller de la rosa", del mestre Richard Strauss, coneguda i estimada en tot el que val pel nostre públic, car "El cavaller de la rosa" és una veritable meravella de gràcia i delicadesa i art; és una de les millors obres de Strauss, que és, indubtablement, un dels millors músics moderns.

I resultà una interpretació ben digna de la partitura. La senyora Husa en el paper de comte Octavi, va ésser una veritable creació; quina artistassa! El senyor Wissiak va donar un baró Ochs deliciós, amb una intelligent comicitat que mai no caigué en la grolleria. Molt bé, també, les senyores Schumann, Huni-Mihacsek i Jung i el senyor Renner.

Tots ells, a més a més, són uns bons actors; "El cavaller de la rosa", magnífica comèdia d'Huc von Hofmanthal, va estar molt ben interpretada.

La direcció orquestral de Karl Alwin, insuperable; el mestre Alwin sortí a rebre els aplaudiments a cada final d'acte. La direcció d'escena de Leopold Sachse, discreta. La presentació, podem dir dolenta.

Dijous l'empresa donà la "Tosca" per Fleta i Titta Ruffo. En parlarem el número pròxim.

I la setmana vinent, l'estrena de "Intermezzo" de Strauss.

ROMEA

En Prudenci Bertrana és, com ja sap tothom, un bon novel·lista, un mal comediògraf i un detestable crític. Fent crítica rarament brolla de la seva ploma un elogi. El senyor Bertrana, crític, no troba bé les comèdies dels altres autors, malgrat no haver escrit ell una bona comèdia.

Ara, en Bertrana ha estrenat "L'auto del senyor Moixet", naturalment, no ha tingut èxit. Diem naturalment perquè ço estrany fóra que n'hagués tingut, perquè el senyor Bertrana no és un comediògraf, encara que ell cregui el contrari.

"L'auto del senyor Moixet" té una deficientíssima estructura teatral, un diàleg pesat, avorrit, mancat d'enginy, una intriga innocent i sense interès. Es llàstima, doncs, que un novel·lista de les brillants condicions d'en Bertrana s'entregués en escriure comèdies dolentes i en rebentar les bones comèdies dels demés autors.

La interpretació, discreta; res més que discreta.

ESPAÑOL

"El preu de l'or", la bella tragicomèdia de l'Enric Lluelles, ha sigut un nou triomf pel seu autor. El nostre company "Virrai" en parla en altra secció d'aquest periòdic i en diu el millor que se'n pot dir, en fa el millor elogi que se'n pot fer: el de la seva altíssima moralitat.

"El preu de l'or", además del seu valor com a obra teatral i literària, té el valor de la seva dignitat, de la seva noblesa com a obra humana, de la seva bondat en fi.

Un altre èxit, un altre èxit ben merescut que pot apuntar-se en Lluelles. Ho celebrem de tot cor.

La interpretació molt bé per part de tots: la Casals, la Vísita, la Pla, la Vinyals, en Santpere, en Capdevila, en Bergés, en Zanón, l'Arteaga, en Giménez Sales, en Tormo, etc., etc.

La presentació molt correcte, encara que la decoració del segon acte no dona la impressió d'un carrer en festa, ni en la del tercer ens sembla lògica aquella porta barroca.

OLYMPIA

Concert inaugural de l'"Associació Obrera de Concerts". L'orquestra Pau Casals.

Pau Casals, el gran director d'orquestra, el músic magne, és digne de tota lloança per la seva bella obra educadora del poble. Pau Casals ha fundat l'"Associació Obrera de Concerts", en la qual només hi tenen cabuda els obrers, en l'ampli sentit del mot.

L'obra d'en Casals és grandiosa. Només la pot fer un home com ell, que senti el problema social i vulgui l'alliberació dels obrers. Perquè només és amb la cultura que es pot donar al poble la consciència, la victòria, només amb la cultura pot preparar-lo per a rebre els destins del país.

Diumenge al matí, al teatre "Olympia", es donà el concert inaugural de l'Associació Aquest primer concert fou públic; els altres seran exclusivament pels socis.

Aquest primer concert anà a càrrec de l'orquestra Pau Casals. No hem de fer cap elogi, ara, de l'excel·lència de l'art d'en Pau Casals ni de la seva orquestra. Tothom sap que, una cosa i altra, són unes meravelles. N'hi ha prou en dir que en el concert de diumenge estigueren tan bé com sempre. Reproduïrem només el programa que executà, per a mostrar la gran obra cultural que en Pau Casals es proposa fer entre els obrers: "Cinquena simfonia", de Beethoven; "L'Arlesiana", de Bizet; la sardana "Serra amunt", d'en Morera; l'"Aria de la suite en re", de Bach, i l'obertura del "Mestres Cantaires", de Wagner.

COMICO

Per fi—malgrat haver-se ja representat al "Tivoli" en temporades anteriors—hem pogut ara, veure al "Cómico" "La Bayadera".

Diem això, perquè "La Bayadera" que ens va servir la companyia d'en Cadenas al "Tivoli" estava llàstimosament mutilada, llàstimosament incompleta. Per això és que nosaltres no hem conegut l'obra fins ara que en Sugrañes—que s'està acreditant de gran "metteur en scene"—ens l'ha donat al "Cómico". Així pot dir-se que aquesta "reprise" ha tingut caràcter d'estrena.

Posada amb l'esplendidesa amb què en Sugrañes posa totes les coses, "La Bayadera"—una de les més elegants partitures de Kalmann, l'autor de "La princesa de la Czarda" i "La Holandesita"—ha obtingut un gran èxit, un gran èxit que portarà molta gent al teatre. Bona part d'ell es deu a la impecable interpretació que donen a l'obra les senyores Arellano i Rodríguez, i els senyors Parera, Sierra, etc.

PER A ACABAR

Per a no fer aquesta secció interminable deixem de parlar del debut d'Agnès Berutti, al "Nuevo", i del circ equestre a l'"Olympia". Ho farem amb més extensió la setmana vinent.

BOB

Salut i Força

FUTBOL

Diumenge passat es va continuar l'efervescència futbolística. Es va jugar el partit més esperat de la Copa Catalunya, i com no s'amaga de ningú es tracta del partit "Sans" - Espanyol".

Nosaltres no volem dir pas que el resultat d'empat hagués estat el fidel reflexe de la vàlua d'un i altre equip; és més, estem seguríssims que no: l'"Espanyol" en sap molt més. El "Sans" al costat d'ell no és ningú, i si algú en dubta, que ho pregunti a en Zamora, i els convencerà, i encara els dirà més. Aquell "goal" que li van entrar va ésser una pura fantasia; allò no ho era pas de "goal", i d'aquí que ell, com de costum, vinga protestar-lo, però l'àrbitre, que amb les costums dels asos no s'hi avé ni mica, no hi va voler saber res i contra la voluntat d'en Zamora donà el "goal" per vàlid. A això no hi ha dret; caldrà protestar-ne a la Federació Internacional. On s'és vist donar per vàlid un "goal" que Zamora no va veure com el feien! I cal! Això són només ganes de fer anar de cap-caigut a l'astre dels astres i no es pot tolerar.

Nosaltres proposem als federatius que, pel cap baix, es desqualifiqui al barrut àrbitre d'aquest partit, per cinc anys, dos mesos, tres dies, una nit i dues hores i vint-i-cinc minuts—i no hi volem posar segons i quints de segon.

I si no fan això, confessem que no serveixen per a res (cal tenir en compte els esforços del gran "guarda-meta").

I ja hem dit prou.

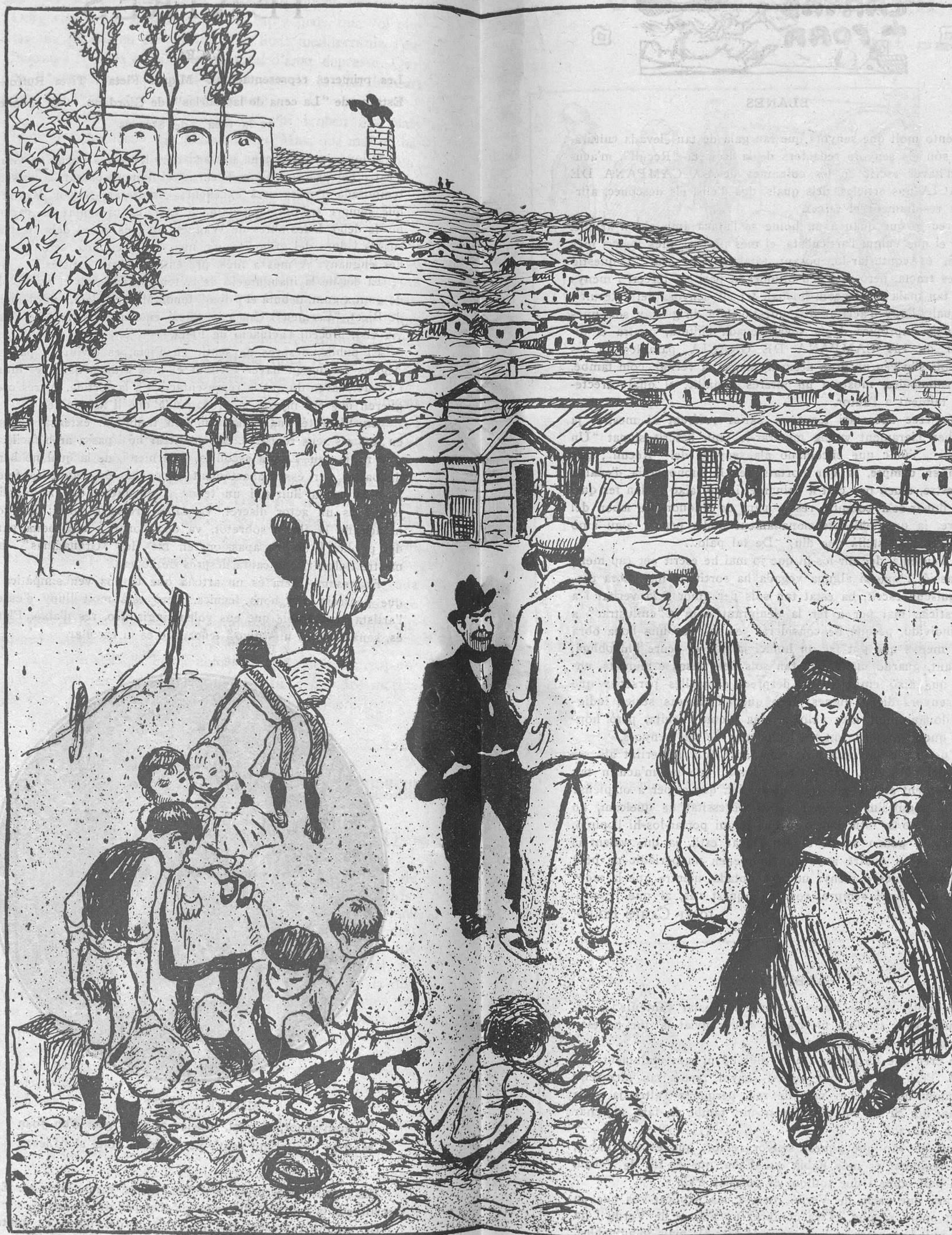
L'"Europa" de cap per avall i el "Sabadell" també; res, que les sorpreses van en augment cada dia més.

Demà hi ha uns quants partits més, i amb tota seguretat que hi veurem coses boniques. Si és així, ja us ho contarem la setmana que ve, perquè, la veritat, ens agrada de dir-ho tot, encara que no sigui altra cosa que parlar del que ho ha fet més malament.

BOXA

Tant que ens planyíem la setmana passada de no poder donar el resultat del "match" Alís-Molina, i vet aquí que no sabem encara si fou per sort que no ho poguérem fer, ja que, al·trament, és molt dolorós dir que el nostre campió, per "mandra"

"MAGORIA CIUTAT JARDI"

LES CASES BARATES

—Diu que aquest hivern ens posaran calefacció i electricitat.

o perquè no tenia ganes de treballar—que fet i fet ve a ésser una cosa molt semblant—es va deixar guanyar.

No hi ha més, quan un home es posa massa confiança amb si mateix, li convé alguna "tunyina" per a escarmentar-lo.

Tenim la seguretat de què l'Alís, ara, ja anirà amb més compte en altres combats.

El dies ens ho diran...

CICLISME

Demà hi ha una gran cursa, tan gran, que no sabem com anirà.

De premis sols diuen que n'hi ha un magatzem, i de corredors tot un regiment.

Ara, que veurem quants acabaran la cursa.

Sobretot els recomanem que no s'encaparrin gaire.

Hi haurà premis per a tots i davant d'això, qualsevol s'ho pren a la valenta.

TEIXI

El nostre segle

Nosaltres vivim en el segle xx. I sense que podem evitar-ho, participem de les seves idees, bondats i imperfeccions. Per tant, hem de conèixer el nostre segle, s'ha de seguir i s'ha de comprendre que son avenç està en el superior a les forces de l'home. També s'ha d'interpretar, i llavors potser podrem influir en ell amb el nostre poder i facultats.

Segella d'una faisó especial el nostre segle un moviment rapidíssim, a causa de la promptitud amb què canvien i es resolen els fets i els successos. Ací mateix hi ha una gran producció d'idees i de pensaments i, com a conseqüència, es descobreixen i s'inventen coses útils i milers d'inútils; s'investiga tot i es calcula i es formen teories i sistemes nous i estranys la majoria, qual cosa origina moltes confusions.

Nostre segle sap reflexionar i procura conèixe's, té intel·ligència, pel que no és estrany que realitzi sense grans trasbals, coses difícils... Es, ademés, molt presumit, es burla d'altres temps, de sos germans i es mostra massa confiat. També s'alaba molt, ell mateix, de ses gestes i de sa manera de desenrotllar-se.

Les costums, aparentment, són més suaus que les de les passades èpoques. Però, íntimament, les trobem més degenerades que mai, amb multitud de crims i suïcidis. Les caracteritza la sagacitat i tacte social exquisit, però hipòcrita.

Malgrat haver-hi en nostre segle, com ja he dit, un moviment rapidíssim, també hi ha, paradòxicament, una calma i quietud abrumadora. És un segle mancat de sang, tísic, que no gosa respirar i tot i amb això, és orgullós i sembla que porti el cap ben alt, amb aires de sobirania. Hi ha manca d'ideals i predomina el materialisme.

Nostre segle és el segle de la mentida i regna en ell la força del número. Hem dit que ho investiga tot i calcula, però obra segons els resultats i amb egoismes, i, en canvi, mai amb justícia. Nostre segle podríem anomenar-lo també, el segle de l'engany, puix tothom es considera satisfet amb haver enganyat al pròxim. Avui el peix gros es menja el petit i aquest ha d'obeir cegament a son amo, baix la pena d'ésser més promptament escanyat.

Per més precisar son caràcter, es pot dir, sense embuts, que és un segle ximple, ja que ha parit coses tan barroeres com són el comunisme, feixisme i altres idioteses per l'estil.

Es un segle ridícul en el que encara hi ha miracles; és un segle de pa sucats amb oli. Aquesta és la psicologia del segle xx.

MR. LEHEY

BLANES

Sento molt que senyors que fan gala de tan elevada cultura, com són els senyors redactors de la Revista "Recull", m'acusin d'haver escrit en les columnes de LA CAMPANA DE GRACIA uns articles, dels quals, dos d'ells, els desconec, afirmant resoltament el tercer.

Crec jo que quan a un home se l'ataca amb algun article, sigui el que vulgui l'articulista, el més natural, més lògic i més humà, és contestar-lo, posant totalment en clar la qüestió que es tracta, però mai deu prendre-hi part un tercer, i menys amb tan mala forma com ho han fet els senyors del "Recull", els quals, lluny d'aclarar dita qüestió, han dirigit tan sols unes paraules, impròpies de la seva elevada cultura, contra el director de LA CAMPANA DE GRACIA, paraules en les que sols s'hi veu un gran desig d'amagar la veritat, com també, ben estudiades, mostren un interès metàl·lic, el qual carecteritza talment a l'autor.

No crec necessari tornar a parlar referent al mestre, ja que ben clarament vareig mostrar-lo amb l'escrit signat "Un alumne", l'únic que encomano als senyors del "Recull", que vagin en compte, ja que portats per la monomania d'enaltir al mestre, diuen poc cult a l'alumne, i amb això poden fer que, sens donar-se'n compte, restin part de l'honorable labor del mestre, ja que mal intencionadament podia pensar algú amb aquell adagi castellà que diu: "De tal palo..."

A l'ensem, dec dir-los-hi que jo mai he escrit per cap mena de passió, i que si alguna vegada ha sortit de ma pobra ploma quiscun escrit, ha estat tan sols per amor a la veritat i a la justícia, mai per a fer la denigrant obra d'"enllustrar" a cap individu, perquè he considerat sempre que una bona obra és el menys que pot fer un home, ja que el deure l'hi obliga, per tant, guardo ma ploma tan sols pels casos esmentats, encara que això em costi el despreci d'aquelles persones que dits senyors diuen dignes, però que en tal cas serien indignes; donant molt més vàlua a una ploma inculta, però honrada, que a la culta, imbècil i hipòcrita de dits senyors.

I per a acabar vull dirigir-me amb tota sinceritat als senyors del "Recull", per a pregar-los-hi que no m'acusin tan lleugerament amb escrits que no he fet, que si per a omplenar el seu "digníssim" periòdic tenen necessitat de quelcom, no s'agafin amb la infundada veu que pugui portar-los-hi l'opinió, en tot cas poden acudir al seu elevat estil, ja que valent-se del mateix fa quatre anys que omplenen un periòdic de petiteses, i una més o menys no serà notada, mentre que la mentida acusa quasi sempre, com en aquest cas, al que l'escrui.

JOSEP CAMPS ROURE

ALBINYANA

Al poblet de Les Peses ja tornem a estar contents, ja tenim una altra senyora mestra; ja han canviat la que teníem. Crec que és més jova, aquesta.

Jo crec que no ensenyarà ni més bé ni més malament que l'altra. Però tot serà que aquest senyor rector tan xitxarello no vulgui que ensenyi més de raó, perquè a l'altra ja volia intentar-ho. Si no ho pot aconseguir, també la farà marchar com a l'altra.

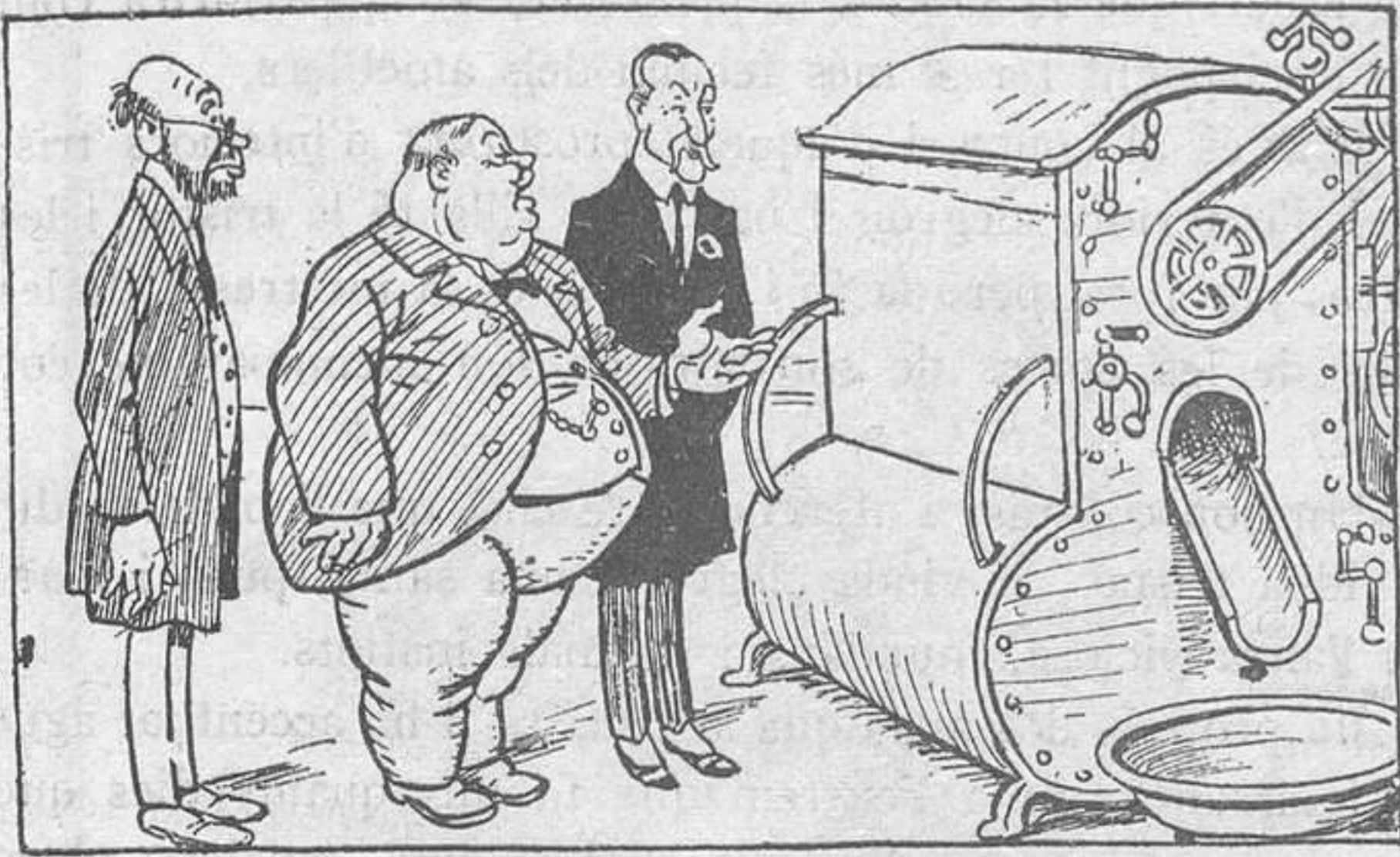
Tothom sap que aquest senyor rector, que es diu Fabià, i que realment és més Fabià que Faba, que és fill de Verdú, és un bon home i que tothom es pot fiar d'ell.

I ara que parlo de Verdú, treu a cas explicar-vos que en aquest poble, fa poc, es va comprar un animal de Verdú i ha sortit guit i mossegair i crec que té tots els mals imaginables. Diuen que a Verdú tots els animals són així.

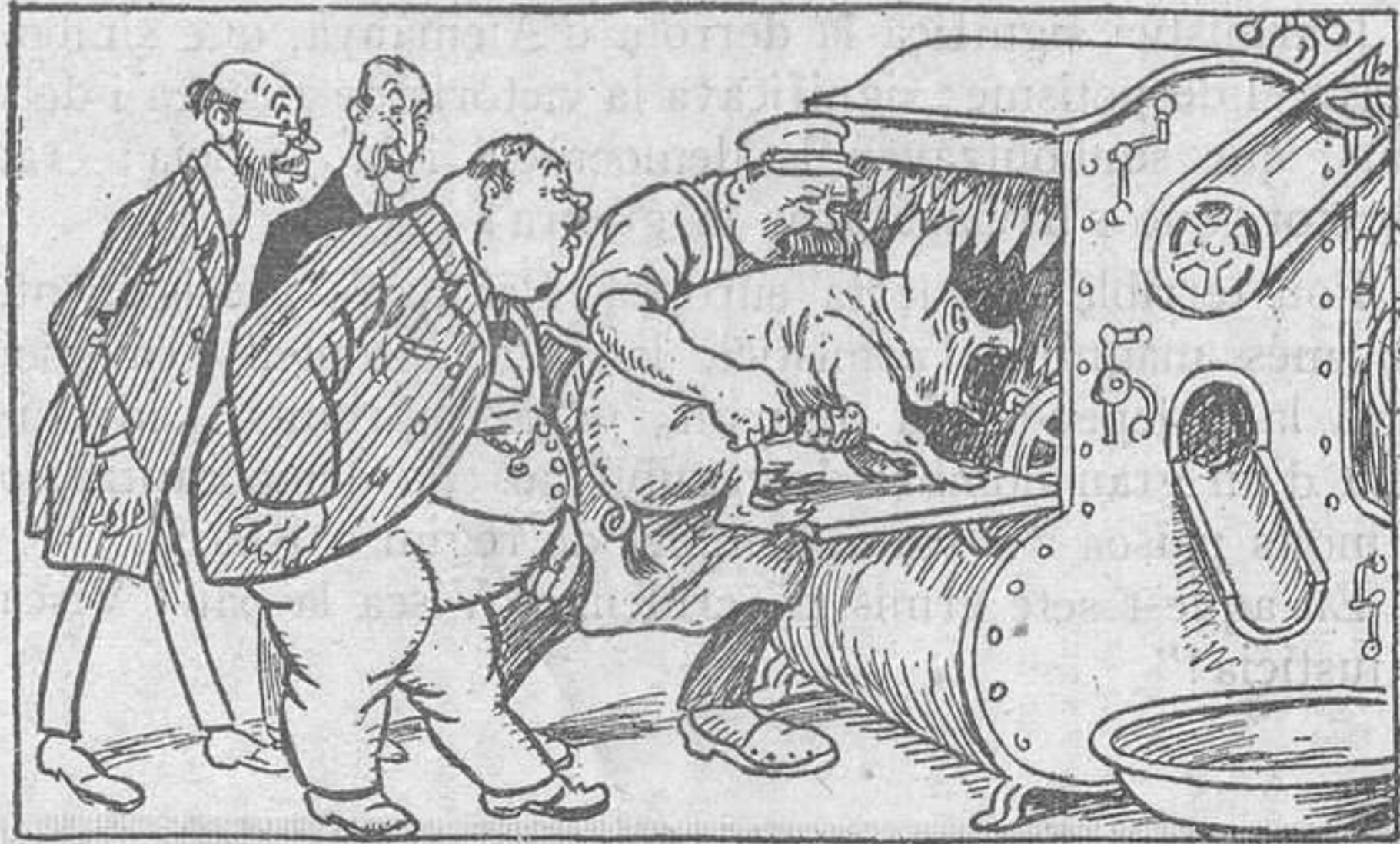
Un sagristà sense feina

Una màquina i un invent meravel·lós

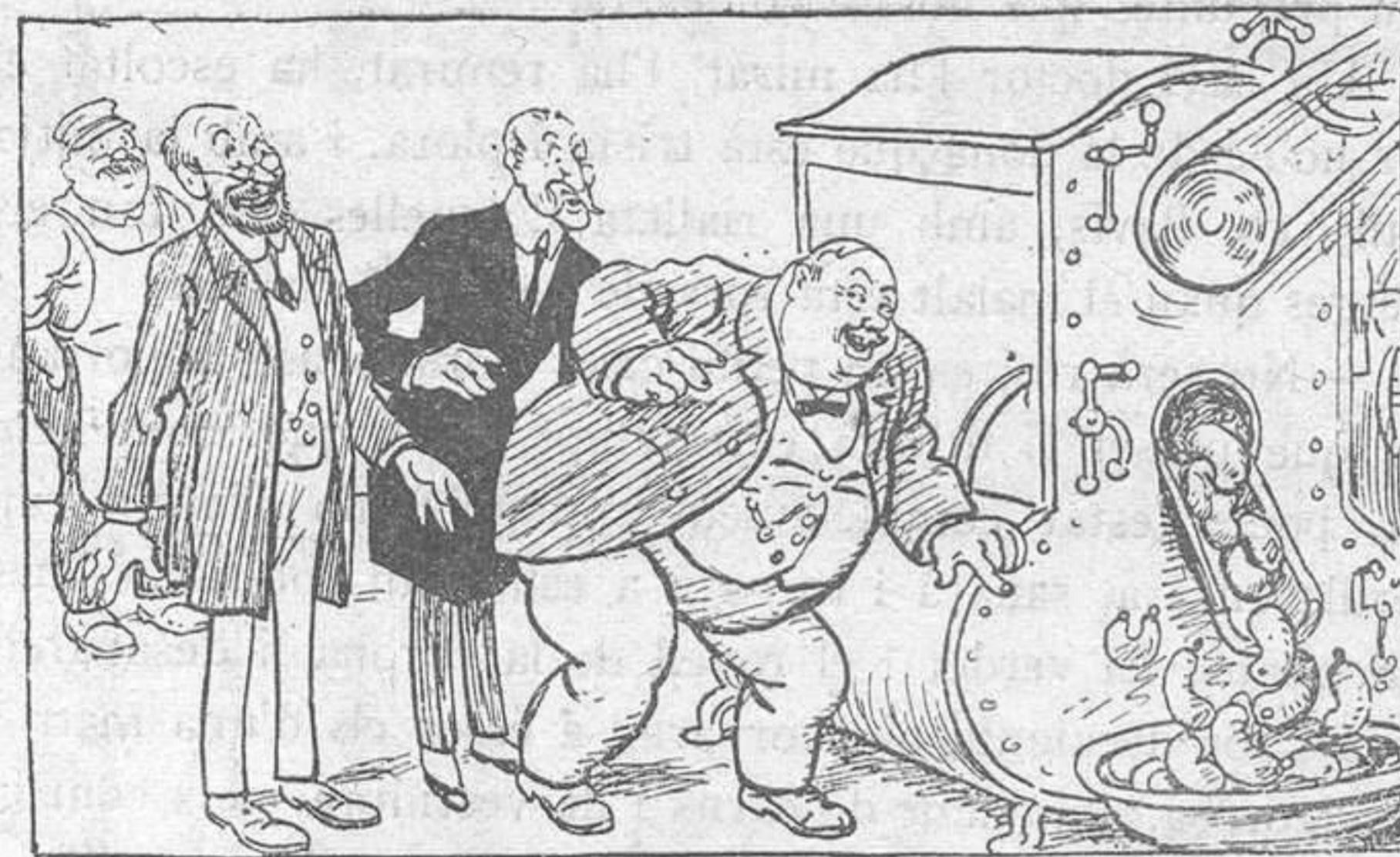
Tot patentat

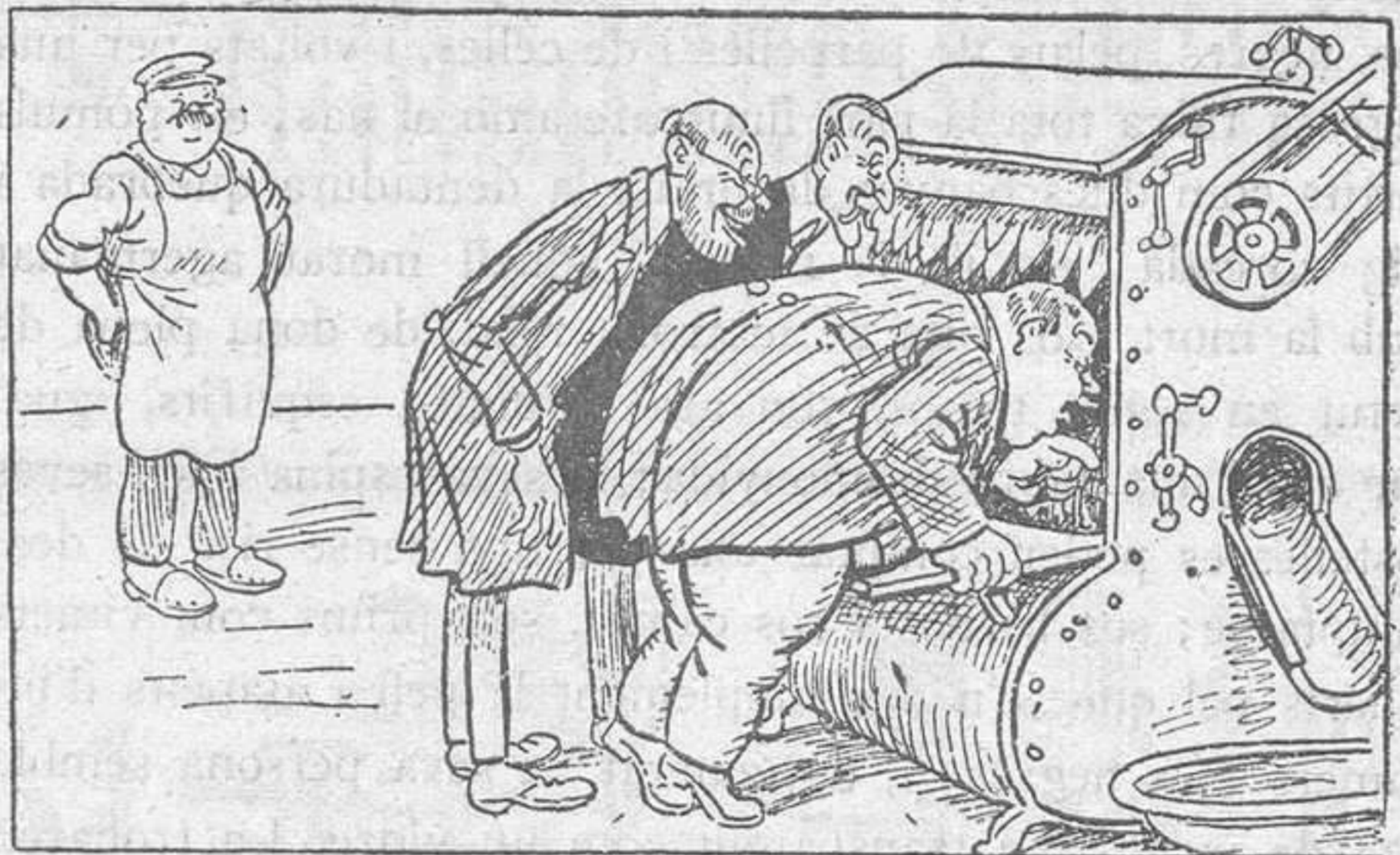
—Aquí teniu, senyors, la màquina...

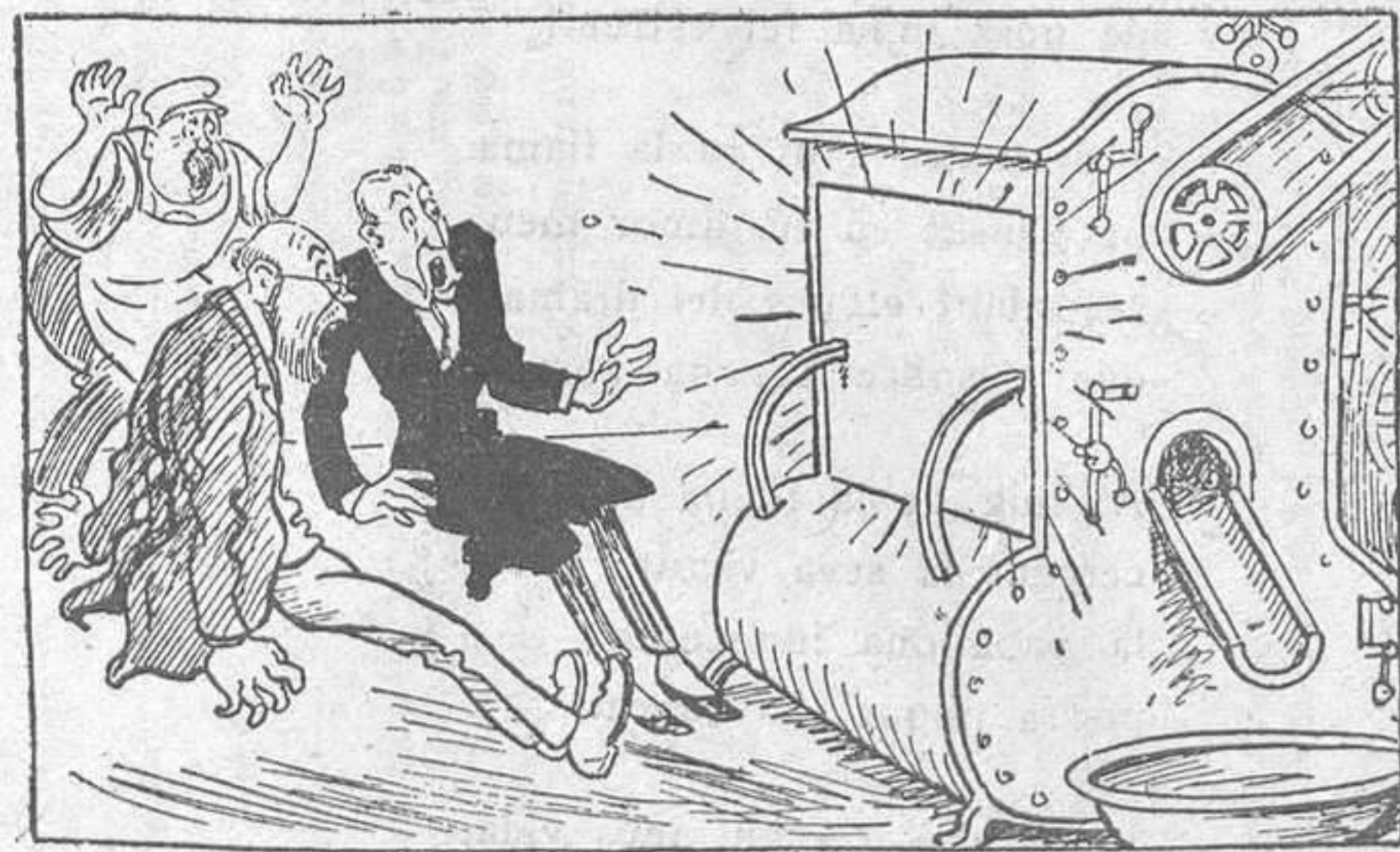
...Ara veureu... S'agafa un porc de bona mena i se'l fica a la calaixera...

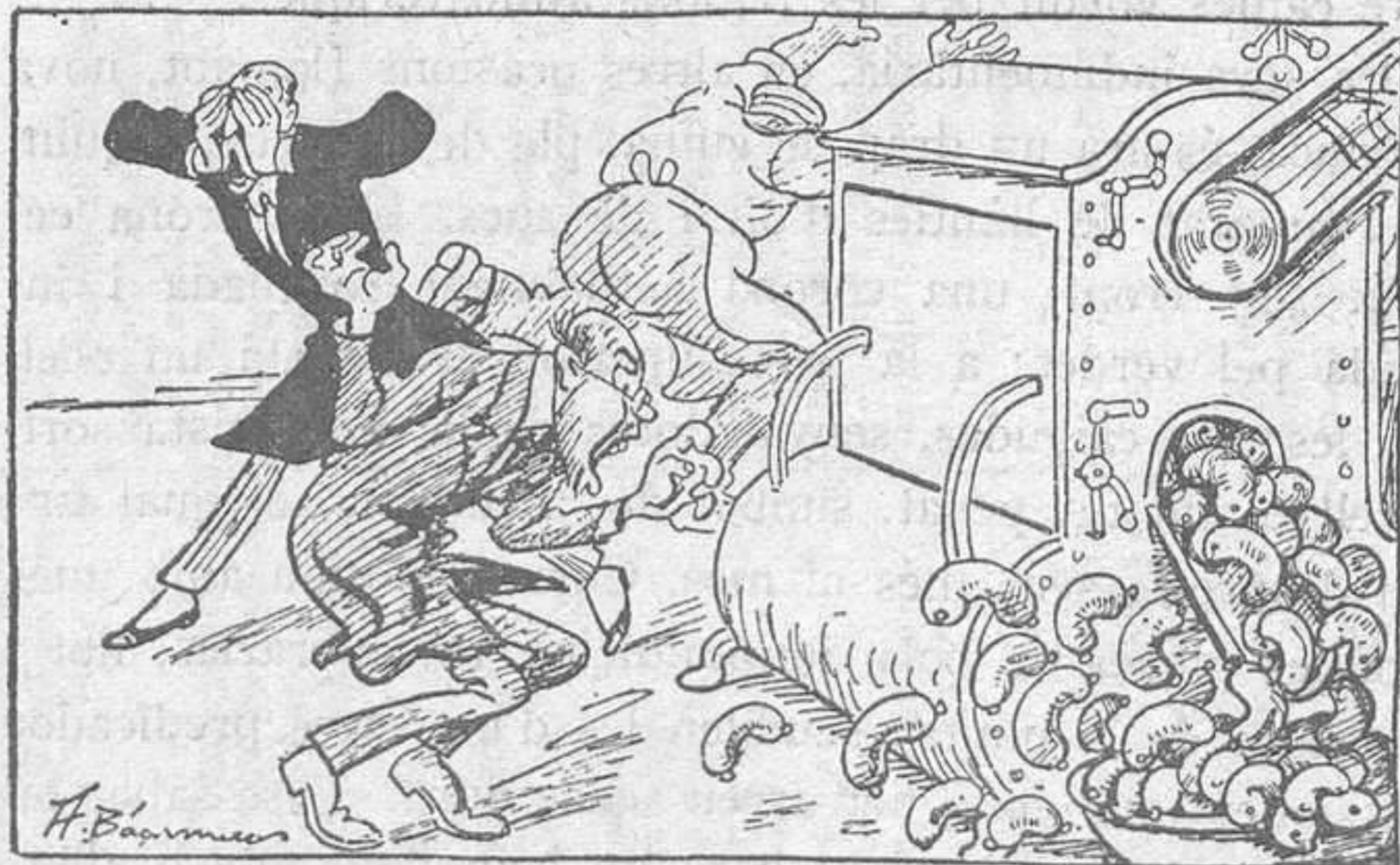
...i una vegada en marxa el motor, al cap de cinc minuts surten les salsitxes fetes...

...i com podeu veure, ja no hi ha porc...

—Pobre company nostre! Pobre inventor! La màquina se l'ha engolit!

—També surt convertit en salsitxes!

Aniversari de l'armistici

El dia 11 d'aquest mes es complí el setè aniversari de l'armistici de la Gran Guerra. Cada any, en aquest dia, recordem la bellesa del dia de l'armistici a Barcelona. Quina alegria, quina noblesa, es respirava pels carrers de la ciutat!

L'armistici significà la derrota d'Alemanya, que simbolitzava el despotisme; significava la victòria de França i dels aliats, que simbolitzaven la democràcia i la justícia; era, sobretot, que s'havia acabat la guerra!

Fou terrible la guerra europea. Per això, precisament, fou més magnífic l'armistici, la pau. I aquell armistici portà la independència de molts pobles oprimits, l'adveniment d'un gran nombre de repúbliques; la democratització de molts països i el canvi complet de règim a Rússia.

En aquest setè armistici, cridem: "Visca la pau! Visca la justícia!"

Una dona que està trista i plora

La dona de qui parlem està trista, plena de melangia i profundament abatuda per un mal lleig. Està prima com un fideu o una llima, la seva cabellera és desordenada, llepissosa i greixinosa per la pols i porqueria acumulada; els seus ulls—oh, quins ulls!—són fonsos, negres, pelats de parpelles i de celles, i voltats per una negrosa faixa tota la part limitrofe amb el nas; els pòmuls sortits com dues banyes de brau; la dentadura quebrada i mig corcada; els llavis morats, aquell morat agermanat amb la mort; sos pits de matrona reial, de dona plena de virtut en algun temps, són ara arrugats, esquifits, igual que els d'una cabra desmoyida; la seva espina i les seves costelles es poden comptar una per una sense risc de descomptarse; sos braços i sos cames, són prims com vímet coberts pel que se'n diu simplement la pell i atapeïts d'innúmers pèls negres; i, en general, la seva persona sembla feta de paper fi i transparent com un vidre. La trobareu a tot arreu. Per allí on passeu, tant si és de nit com de dia veureu la seva silueta miserable i desamparada. A les Rambles, al districte V, a Vallvidrera, a les barriades, a l'escola, al cafè, al teatre, a casa vostra, a dins de la vostra cambra, us segueix com una fantasma, com una d'aquelles bruixes de què ens parlen els contes; de faldilles llargues que mai s'acaben, de nas de ganxo, de cabells terrosos, d'ulls que treuen espurnes de foc i amb una escombra entre cames volant per les regions atmosfèriques.

La seva indumentària, en altres ocasions flamant, nova de trinca, és ara un drap de cuina, ple de pedaços, esquincat i amarats de llànties d'oli i de sucs. Una corona cenyeix son front, una corona actualment rovellada i invadida pel verdet; a la part superior hi ostenta un ocell amb les ales caigudes, senyaladores de la seva trista sort. L'ocell és un rat penat, símbol de la misèria, el qual tothom desprecia sens més ni més. Corre pel món amb unes sandàlies plenes de pols, immundícies, escombraries, llot i descosides de la punta: semblen les d'un frare predicador i missioner que volta per arreu sense nord, sense saber on va, sense saber si demà trobarà un benivolgut que li allargui la mà i li posi dins del sarró un tros de pa sec i florit. Són cos és abrigat per un llençol, un tros de drap tallat a corre-cuita i embolicat a tall de senedor romà.

Com he dit és una pesadilla, arreu se us presenta amb

son tipus atrotinat; sols us deixa de perseguir quan poseu els peus fora del terme de la ciutat.

Mes tothom li és fidel, per carregosa i molesta que sigui, ningú s'aparta d'ella, molt al contrari, s'hi acostava tot honrat ciutadà, l'afalaga, l'anima, li dóna esperances, li diu que esperi que ja vindrà la primavera en què florirà com mai hagi pogut fer el més fecund dels ametllers.

Ella és al contrari d'aquella prostituta d'interiors tristos i d'exterioris alegrois i barroers. Ella té la tristor i les nafres per fora, però la fe i l'alegria és la mestressa de les claus de les portes de son cor, de son incomparable cor noble.

Un bon contrast s'ofereix entre ella, que li podrien dir la vídua trista i la viuda alegre. L'una santa, pura i màrtir, l'altra viciosa, mundana i de mals instints.

Fa prop de dos anys que la pena se li ha accentuat agudíssimament, fins a l'extrem que fa uns quants dies que la veiem amb uns ulls vermellosos, uns canalets plens d'un líquid rogentós corrent en tots indrets per les esferes que té per vista. Són els rastres que deixa la sal de les llàgrimes, és la irritació produïda per l'amaració constant de ço més sagrat que té l'ànima humana: l'amor propi.

D'uns als altres ens mirem sense llençar mot, ens interroguem amb profundes mirades. "Què li passa a aquesta dona que plora tan desesperadament!" "Per què està tan trista la pobra?", "Morirà apresada pels sofriments?"; són preguntes que nostre cor es fa.

Un savi doctor l'ha mirat, l'ha remirat, ha escoltat el cor noble de la dona que està trista i plora, i amb la mitja rialla als llavis, amb una rialleta d'aquelles que fan els metges quan el malalt està fora de perill, ens ha dit:

—No serà res, és un petita crisi moral sense importància que potser li durarà cert temps, però que, com hem dit, poden estar completament tranquils, no ofereix cap perill; curarà, sanarà i tornarà a estar tan robusta o més que abans. El verdet i el rovell de la corona li desapareixerà i sos decaiguts pits tornaran a ésser els d'una matrona vigorosa, abundant de carns i de vestidura, nets com la neu recent caiguda, que és pura, santa i màrtir com ella.

FENICEX

Guspira

Una bella papallona
ha volat aprop de mi
i al veure-la tan bufona
de goig m'ha fet estremí.

I al mirar-la arran la flama
he pensat en tu, amor meu,
recordant el pes del drama
que a sobre ens ha posat Déu...

Al mig de la flama ardenta,
cercant la seva virtut,
la papallona innocent
poc a poquet ha caigut...

Jo, també, cercant més vida,
voldré dels teus ulls calor,
i cauré, com ella, a mida
que voli al flam del teu cor.

VÍCTOR CANIGÓ

Las ventanetas nota; Mentres que 'l genoll. Inutil se troba.

LO MESTRE.

En Lopez, dias ha que está pescant per ar-replegar 'El Tiburo' y 'Lo Xanguet.' Per aquels dos almanachs, en Padró ja bi porta gaetadas no sé quantas puntas de llapis.

Qualsevol que vulguia véurer bons espec-tacles de franch, no té mes que anar al pla de Palacio tois los matins, y veurá dos arrenca-cazals en son correspondent colxe cada un. Allí 's demostre 'l'ocientment que 'l del teu ofici es lo teu enemich, pues en las sevas pe-roracions cada qual se cuyda de dir mil picar-dias a la parl contraria. Las orgas que portan dalt dels coixes, si poguessian parlar, dirian, després d'haber escoltat las palestras dels seus duenyos: 'ejepeará 'ns dirán a nosaltres orgas de rahons!'

—Ja 'm deu poguer dir alguna coseta de la companyia d' ópera cómica francesa del teatro Principal?

—Lo baritone y la dona, Deu nos ne doi! Lo tenor es poch pel públich de Barcelona y 'l barba ho es masa.

—Pero del barba, crech que varen anunciar desde 'l escenari, que havia rescindit la con-tracta y que se 'n buscaria un altre que 'l re-llevés.

—Si, senyor. —'Vaja que també 's necessita ser ben poca pena per fer pagar tant públicament a un artis-ta la culpa del que 'l ha contractat!

—¿Qué hi vol fer? Es una francesilla!

EPÍGRAMAS.

Un molt burro de passar el dia: 'stiro lo; me 'n alado.' Un que per burro 'l concix, pregunta: 'esparla de carnes?'

—La vida de un jugador. En los encantis vaig trobar.

—Si, 'ls jugadors, sens pensarho. Tancan la vida al encant.

En l' ópera francesa 's 'l' claus rosi va pre-sentarse un trono persa, cadiras gòtiques y al-tras mesclas pel estil. Lo senyor director de la companyia francesa, secons se creu, va llegir un adagi espanyol que diu: 'en la varietat, 'est 'l gust, y aixins se pensa complaure al públich. Està clar: 'l Africa comensa als Pi-rineos!

Un que vivia en lo carrer de Fernando, de quan sentia molt clarament las campanas de Sta. Maria, deya: —¿Las campanas de Sta. Maria? No tenim la pluja lluny.

Y moltas vegadas ho endevinava.

Un company que li havia sentit dir alguna volta, pasava un dia pe 'l carrer de la Espase-ria. Lo dia era clar, seré. Tocan horas a San-ta Maria, y ell que 's posa a caminar depre-sa, dient: —¿Las campanas de Sta. Maria? No tenim la pluja lluny.

Los diaris de Madrid véuen plens de la bona arribada que en la Cort s' ha fet al insig-ne poeta D. Joseph Zorrilla.

Los literatos de Barcelona denhen pensar: —ives en qué s' entretienen! Nosaltres ni me-nos lo varem anar a visitar.

Ja es saber, també que a Madrid no 's dónen 'l importancia que no ténen.

La companyia dramática del teatro Romea va debutar al Principal ab la producció 'la planta exótica.' No falta qui assegura que aixó va ser fet per indicar que la tal companyia en tal teatro no era mes que una planta ex-ótica. Si acás es aixins, per sabut s' havia de callar.

Un caligrafo calalá aficionat a fer comedias, excitava las iras del director de la companyia perquè pronunciava malament.

—Per Deu! Li deva aquet, vosté no serveix, no sap fer una sola C.

—Vosté será qui no sapiga ferla, contestá, miri, miri... Y ab un tros de guix va omplir de CC un hastidor.

Casanise un home tonlo, va encarregantli son pare que no digués res en tot lo refresch pera que los concurrents no se adonessen de la seva bestiesa. Los parents de la dona, veyent que lo nuvi no desplegava los llavis, murmurant en-tre ells devan:

—Me sembla que aquet xicot deu ser molt y molt tonlo.

—Pare, esclama lo interessat, ja puch par-lar perquè ja me han conegut.

SÍMILS OFICIALS.

¿En qué se sembla un fustier a un que va equivocat?

—En que setra.

¿En qué se sembla un postlissier a un alaco-nador?

—En que fa pastas.

¿En qué se sembla un pescador a un mossos de fonda?

—En que replega anguila.

¿En qué se sembla un impressor a un ado-ba parayguas?

—En que fa composicions.

¿En qué se sembla un que ha passat l' apre-mentaxe a un solter?

—En que es fadri.

¿En qué se sembla un barber a un estudiant que té d' anar a exámens?

—En que repassa.

Solució a las xaradetas del número anterior.

I. O-cá. II. Per-diu.

XARADETAS.

I.

Primera, no arriba a ser;

Segona es, per tot lo món.

Lo tot es, durant lo dia,

Y ja no, a entrada de fosch.

II.

Deu me deixia estar primera,

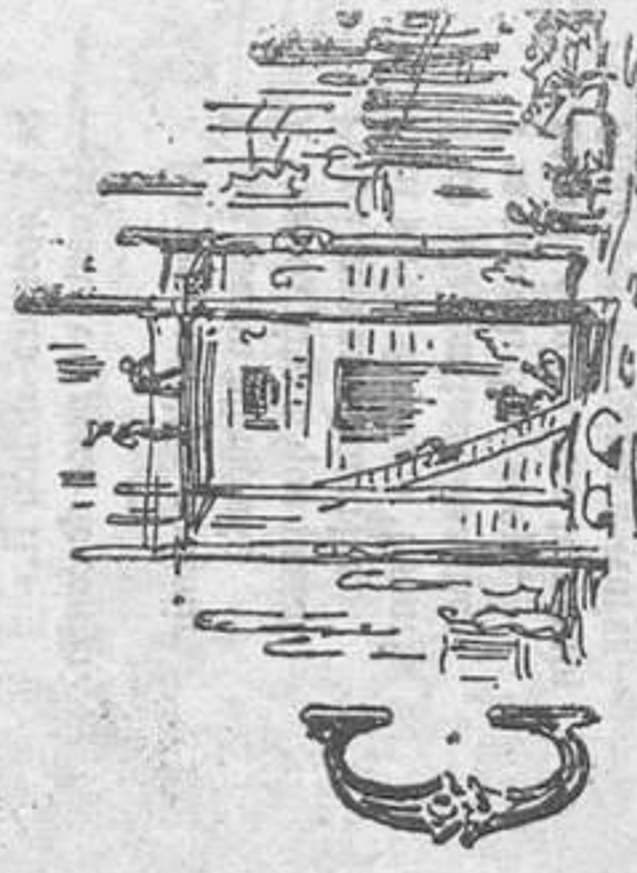
Y me deixia estar segona.

Jo conech una minyona

Que perquè está tot, s' altera.

Ja es saber: no es molt bufona.

GEROGLIFICH.

En lo próxim número donarem las sol-u-cions.

E. R.—Ignocent Lopez.

Barcelona 1866.—Imprenta de Narcís Ramirez y Companya. Passatge de Brucellers, número 1.

PUNTS DE SUSCRIPCIO.

LIBRERIA ESPANYOLA

I. LOPEZ, EDITOR.

Carrer Amplo, 26.

y Rambla del Múj, 20.

BARCELONA.

Lo Noy de la Mare se deixará véurer

cada semana.

PREU DE SUSCRIPCIO.

BARCELONA, PORTAT A CASA.

Trimestre. 6 rals.

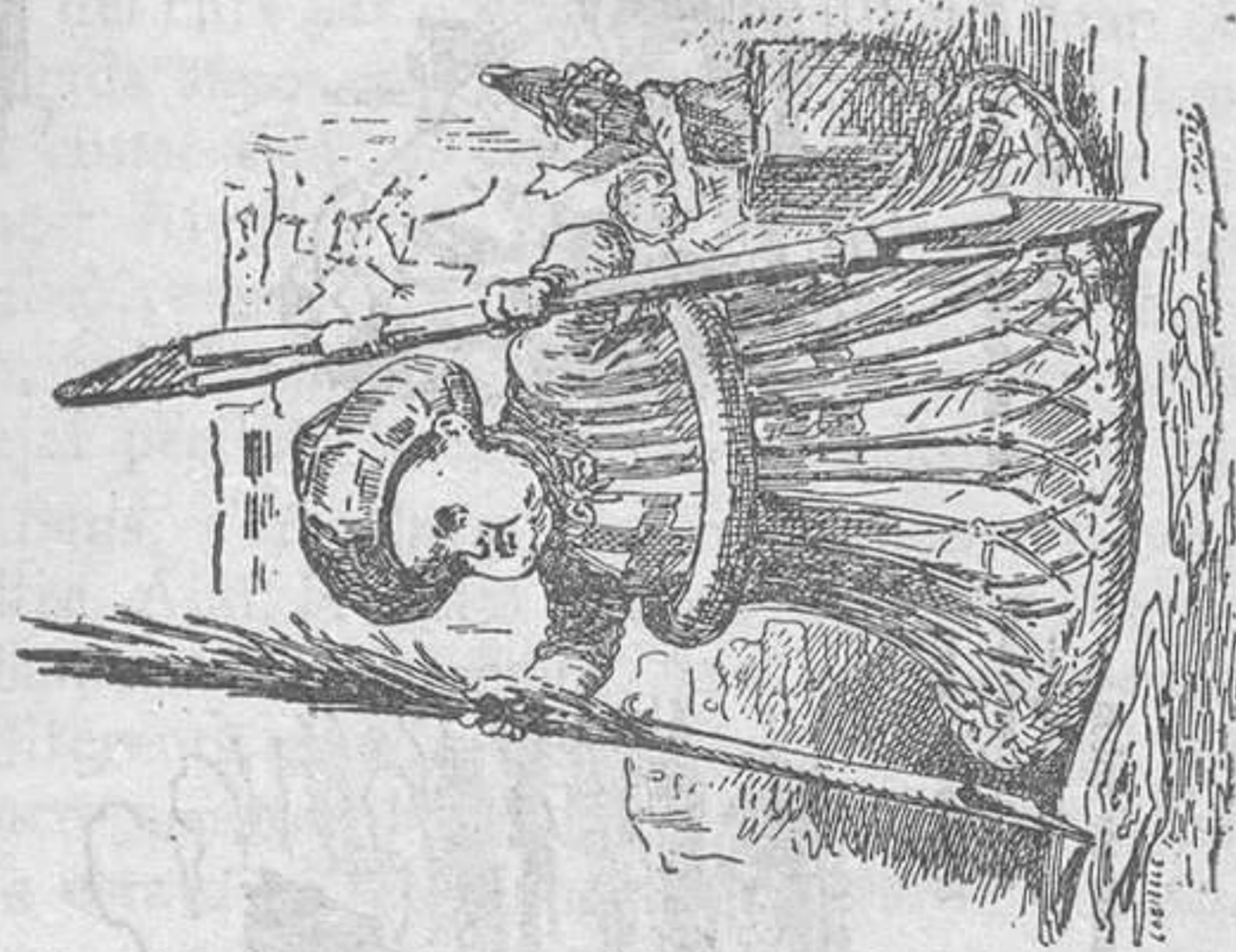
FORA DE BARCELONA, FRANCH DE PORT.

Trimestre. 6 rals.

Un número sueltó, 4 cuartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ,

Carrer Amplo, 26, llibreria

LO NOY DE LA MARE.

si tan mal com poden, los noys vegetan y no experimentan altres desitjos que los mes seuzills é inofensius.

Per aixó á tothom agradan y cautivan y ral ponderar la ignoscencia de las criaturas, son bon cor y qué se jo qué mes.

Sepiguem que hi ha de cert. En la esfera del sentiment, millor gna es lo insint que la esperiencia, y en traçant de insint lo animal mes tonlo ne té pera dar á un doctor in utroque. Pues bueno ¿volem saber la confiansa que ténen los animals en lo bon cor de las criaturas? Preguntin als aucells, que tan abundan en lo camp, per qué no se posan en los llochs habitats; demanin á los gats y gossos, per qué ténen menos por á un gitano que á un xicot. Qualsevol de ells podrá contárloshi los efectes de una pedrada, pessich ó puntada de peu, y espiciárloshi com se ca-mina portant per sabatas quatre closcas de nou engarxadas ab pega y com se corra ab una paella lligada á la cua.

Podrá dir algú que aixó no proba res, per-que no passen de ser ignoscents diversions que se fan sense malicia. Santo y bueno. Jo lu convinch, con tal de que aquet subjecte se prengui la pena de donar ab mi un passeig per Barcelona. Ja veurá. sortim de casa, y avans de arri-var al carrer, ó ell ó jo pegarem per la escala una reliscada y nos destruïrem lo os del ro-sari, perquè una criatura se ha entretingut en uniar ab savó, moll ó sech, la fusta dels es-graons.

Seguim, y als pochos passos un cordill atra-ressat de part á part del carrer la volar los nostres sombreros, que cauben en un sot de en lía nos posa com una sopa una gibrellada de aigua y després nos plou del cel un rat que accosat y no sabent per abont fugir de una persecussió implacable, salta per lo balcó y es-garrapa de passó als transeunts. Gracias al menos que hem salvat los ulls.

Y tot aixó pódien ben créurer que son igno-sentas criaturas las que ho han fet. Allí en lo mitj del carrer hi ha un barret vell, desfet de algun craro que lo va portar doze anys; desitjos de tréurer aquell embarch de la via pública y suplant la polissia mu-nicipal. vaig ab alguna vivesa á separarlo ab lo peu y me rompo lo dit gros contra una pe-dra grossa, cautelosament amagada soia de ell. Una infantil riallada celebra lo graciós xasco. Arrivemse al Passeig nou. En un banch hi ha sentat un vellet, arbre sense fulles que de-mana al sol lo calor que la naturalesa li nega. Per ell es un element de vida aquell rató; pe-ro unas ignoscentas criaturas que per allí fan lo vago-la dónan en cridari or vell y tirari fanch. Lo pobre home vol castigarias, lo bu-llici augmenta, y al fi, convenyut de sa impoten-sia, se veu obligat á fugir feruntse de rabia. De la iglesia de Santa Maria, abont hi ha hagut una funció molt lluida, surt un bé de Deu de senyoras que espania per sa elegancia y luxó. Una criatura ho veu, y ella que si, se enfia al terrat, omplia un paper de diari de cer-

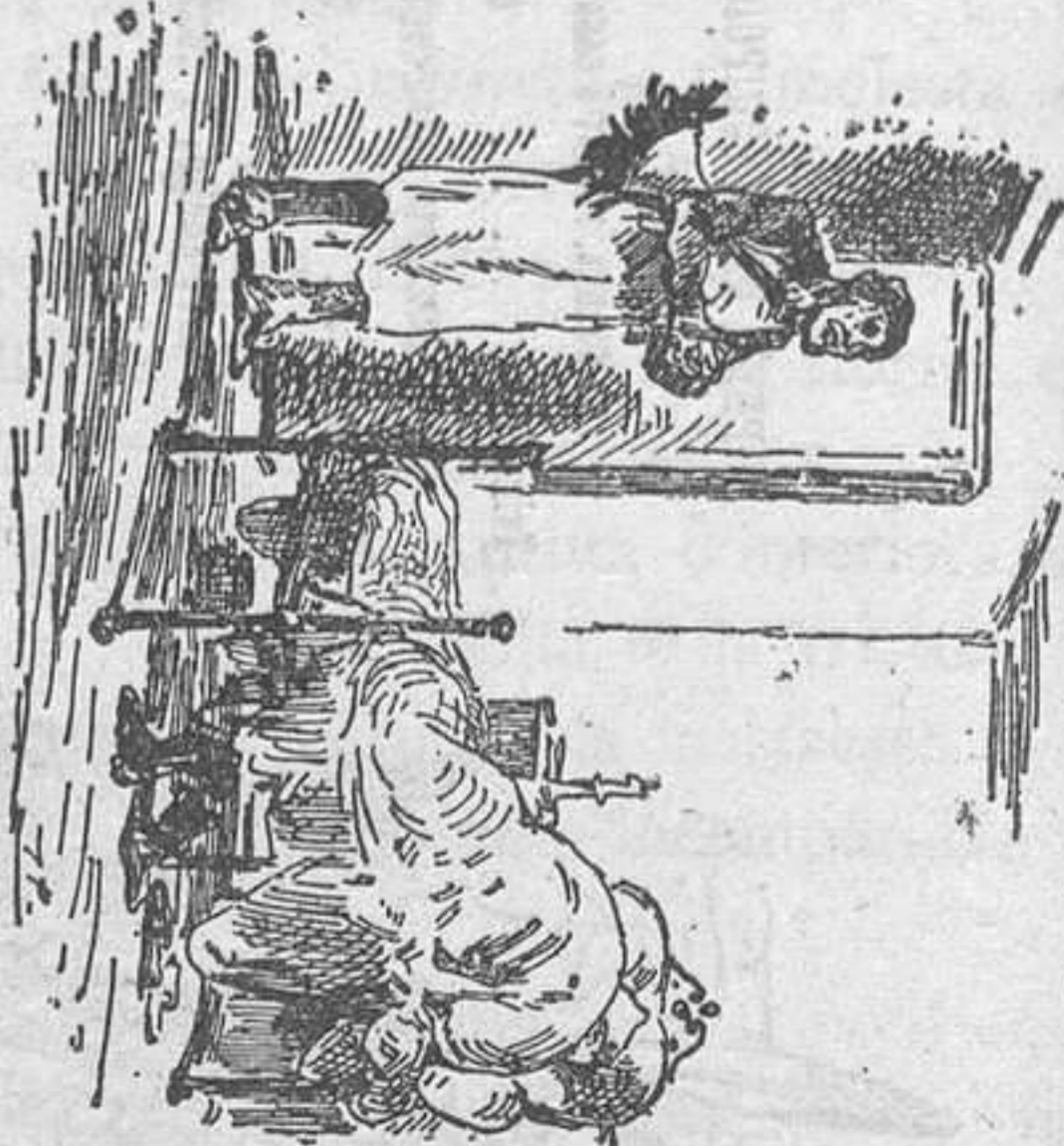
IGNOSCENCIA DE CRIATURAS.

Mireulos, ells son: ab cabellats rossos, em-bullada madeja de seda de color groch; ab gallas rodonas, com un formatje de Holanda, frescas com una rosa y rojas com una poma roqueta; ab ulls de fura, melós parlar; de formas delicadas y bufonas, respirant ategria, contento y bon humor; trasunto de las fulles de la viola cubiertas de rosada en lo mati; ju-guelons, movedisos y xararaires; fins en sas rarezas ensisiers y arrebataadors.

Ells són los que tot just treuhen lo nas al món y no lo han vist encara per un forat de ai-guera; per aixó lo arminy de son interior con-serva immaculada sa blanqueza, neta del fanch de las passions. sens una laca de sanch del desengany, ni una sombra del fum del egois-me. Los veureu ja en sa casa bruts y espellifats, delicias y maritri de sos pares; ja en lo pas-seig, ab landilleia de abigarrat color, confó-nedora del sexo, sent molt de orgull y enve-ja; ja mes crescut ab roba de creixensa, ó molt curia ó molt llarga.

Sempre felissos, sempre ignotants é igno-sens. Ignorancia é ignoscencia... conjunt ne-cessari, trista lissó. Allí no hi ha malicia, ni males intensions. La criatura es tal com va sortir de mans del Criador, poch menos que perfecte, y menires que los homens se entretelen en forse entre

Vertical text on the right edge of the page, likely a page number or reference.

—Senyor: l' amo de la casa vé pe 'l trimestre.
—Digali que torri un altre dia, perque ara tinc de conservar la salut que m' ha entrat al moment que li he conegut la veu.

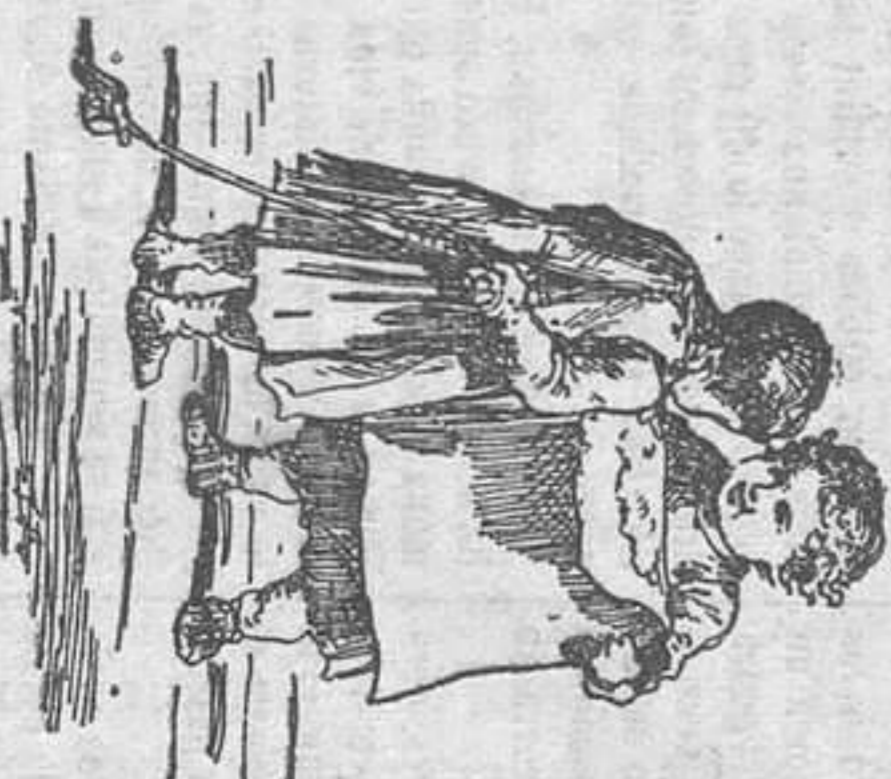
—Noy: ¿vas bé?
—Mes que vos.
—Per que?
—Perque vos aueu á caball d' un, y jo vaig á caball de dos.

—Per que peguen aixins al pobre burro?
—Perdoni, senyor burro; juo 'm creya que tingúes defensors tan encopelats!

—Joanel: ¿qué va ser primer, l' ou ó la gallina?
—Senyor dispeser, aquest ou es tant passat, que hauria de ser primer que toaa las gallinas del mon.

—Mira tu 'l Nov de LA MARE.
—¿Y per que no dinhen DEL PARE?
—Oh! poi ser no saben qui es.

—Ahi 'm varen pendrer la bossa, pero avuy, que ditto ho trobe de velerano, al primer que vingui... ¡Ay, ay, ana m' han robat ho sabrei!

NOTA. Teniam preparada un altre lamina litografiada de actualitats, que no podem publicar perque s' ha trencat la pedra. Aquí van aqueixas vinyetas, que ja teniam, y prenguin, donechs, la bona retornada.

la materia que fins lo cego la conix y ipati tira á la concurrencia aquella granada de non género que al reverent saplica ab un color terros los vestils lila y blau de cel.
¿Encara no 'n té prou? Vinga al estidi del senyor Quico, que casi es costura. Ell li explicará millor que jo lo que es una agulla de cusir posada en lo asiento de la cadira, y pega de sabaler estesa per los banchos.
Ell li dirá la supberbia de aqueixos noys que se pensan ser sempre lo primer de tots, sa enveja y desij de possehir tot lo dels altres, lo poch generosos que son ab los companys y lo gust sálcich que trovan al espiarlos pera véuerlos castigats.
Ell li ensenyará aixó y moltes altres cosas, y jo mateix, si no fos que se me acaba la can-dema conlanti las ignossencias gracias de aquestos angeles.

PESCAS.

Veig una noya que sen En un sillo de la Rambla; Que sens dir res á ningú. Allí está, espera que aguarda. La mare, que té al costat Li dir: enoya, tingas calma, Que lo jove que s' adonguia Com aquí t' estas sentada; Modesta, sense dir res Al primer quidom que passa, Se t' acostará ab bon fi.
—Aquesta es, pesca de conyu.

Ne veig un altra que mira Y que sonriu ab agrado A tots los jóvens que passen, Pero sense entronhonarlos, Fent servir d' esqué 'l somris Y los ulls, en tots focantlos. Y sa mare li dir: enoya, Segueix sempre com te mano; Quan per tot mirar y rirer Se te 'n acostian molts isaco A r' aquell que mes t' agrada; Aquesta altra, pesca al quadro.

Ne veig una, á la que acuden En Ramon, en Pep, en Perr... Com si 's jóvens fossen moscas Y ella ne fos dolsa bresca. A cada un dia que l' estima Quan los altres no la sentan. Y la mare li ensadona Poch á poquet á l' orella: exixins: á tots, que 's estimas, Fins que un ó altre n' arrepleguis; Que un ó altre ne cura.
—Aixó es, pesca d' l' encesa.

Un altra cila ne dona Á n' aquell jove que hi.

Un altre n' hi va, y 'l cila; Y aixins á tots va ciant, Y cada un se 'n torna alegre, Per haber sigut cila.
Y sa mare, aconsellanta, Li dir: ¿veus? aixins se fa; Arrossaga los que puguis Y després escllirats, Que ¡pob! será que un no 'n quedat!
—D' aixó se 'n diu *terrar l' art*.

CONSOLS.

Per un autor dolent: Lo mal exit de *Il barbiere* la primera ni. La suscripció imensa que han tingut *Los Miserables* de Victor Hugo. *Persilas* y *Sigismunda*, escrit per Cervantes. Lo mal gust del públich y la seva poca comprensió. La poca protecció que donan los empresaris y editors. La falta de actors pera interpretar com cal las produccions. La enveja de los literatos. Los xulets ab que se rebé lo *Juan Lorenzo* de Garcia Gutierrez. Los aplausos donats á *Flor de un dia* de Campodon... y mil de altres. Per un autor tronat: Los deutes y suscripció nacional de Lamar-tine.

La caritat que demanava Homero. Lo desterro del legirimos Ovidi. Las tres pesquetas que Espronceda tirá á lo port de Lisboa. La causa criminal que seguiren á Cervantes. La miseria de Camoens. La presó de 'l Tasso. La mort de 'lo Embustero, y mil de altres.

LOS DOS ESQUITROLS.

FABULA.
Dintre dugns gabias D' aquellas que voltan, S' estavan á fora

D' un balcó que dava A uns jardins y hortas. Un dels esquitrols Volta allí, que volta, Mes content y alegre Que 'l que tren la grossa. L' altre, estava trist, Quiet y senza móviers; Ficat dins la gabiá Com en preso fossa. En l' hora en que 'l sol Se 'n va ja á la posta, L' esquitrol quiet Diu á ne 'l que volta: «Per que tot lo dia Traballas, lanoca? ¿Que 'n traus de voltar Tanta y tanta estona? Jo jech aquí sempre, Y 'l mateix me donan Que á tu que t' estis Sempre donant volas. L' únicl que 'n pots tréuer, Malmentert las potas.» Lo volteador

Al altre no escolta, Y com qui res sent, A voltar se 'n torna. Un criat, cert dia, Las dos gabias obre Pera nelegar. Las dos bestioias. A un altre balcó Surt una minyona, Que á dir veritat, Era vistosota. Lo criat la veu, Al balcó s' aboca Deixant de las gabias Obertes las portias. De la distracció Las bestias s' adontan; Fugan de las gabias Y... cap á las hortas. Uns noys que hi havia Jugant allí á botxas, Deutis las dos bestias Arrencan á córrer. L' esquitrol aquell Que donava volas, Agliment corria Sens cansarse gota. Portant gran ventatxa Al altre que corra, Li deya cridant: «¡Que corres, lanocal! Las camus se 't segan Y durte no poden. L' únicl que 'n pots tréuer, Malmentert las potas.» Y 's xiots, á aquell Que no dava volas, Agitan, y al altre Veyent que no poden, Lo deixan estar, Si 's hi plan, per forsa. Així 'l que treballa, Per mes rich que 's troba, May que ho necessita

Les nostres enquestes

Tothom, els de dins i els de fora, saben com estan els nostres carrers. La ciutat de Barcelona, ja no existeix gairebé. No hi ha un sol carrer que no estigui obert de cap a peus, que no estigui completament esventrat. Si no, proveu: Vosaltres haureu vist que tots els carrers dels voltants de casa vostra, dels voltants dels llocs on aneu a treballar, del curs per on passeu, tots, tots, estan oberts. Però, tal vegada suposeu que algun altre carrer d'algun altre lloc de la ciutat està en bon estat, està tal com estava abans d'aquest Ajuntament. Però, no, senyors, s'equivoquen els que això pensen; tots els carrers de Barcelona estan igual. Si no, feu el que nosaltres hem fet diverses vegades, que és passejar per tota la ciutat. No en trobareu ni un, ni un!

Abans, s'arreglava un carrer quan estava ja arreglat un altre. Així, la ciutat sempre estava bé. Però això passava abans, en l'antic règim. Ara, cal fer les coses diferents, ben diferents, cal girar-ho tot com una mitja. Veu's ací perquè arreglen tota la ciutat alhora. Altrament, si algun carrer ja estava bé, no hi fa res, cal fer-lo de nou.

Per això, fa tres o quatre números, nosaltres obrírem, des d'un "repic", una sensacional enquesta: demanàvem als ciutadans que si algú sabia un carrer, un sol carrer, que no estés obert, ens ho comunicés.

Estem segurs que l'Ajuntament veié amb gust l'enquesta. I espera la resposta. Li cal saber a l'Ajuntament, si encara en queda cap de sencer, perquè si així fos el faria obrir desseguida.

Es clar, però, ja ho suposàvem. Ningú ens ha respost, perquè ningú sap que hi hagi cap carrer sencer. No obstant, repetim la pregunta. Preguem als lectors mirin si, per casualitat, n'hi ha algun de sencer en quiscun recó.

La "Schola Cantorum de San Just", ha estat clausurada per ordre governativa. Ignorem els motius.

Ha tornat a marxar a Suïssa l'alcalde de Barcelona, excel·lentíssim senyor baró de Viver. Diuen que va a fer provisió de gel per la Plaça de Catalunya.

El senyor Nebot, que ja se sap que cada dia muda el seu projecte, perquè de savis és canviar, ara, enlloc de la font monumental, vol posar-hi una imitació en miniatura del Mont Blanc. Però hi ha d'haver neu autèntica, i com que les seves ocupacions no li ho permeten, ha anat a cercar-la l'alcalde.

Al cap de tres anys de casats, l'espòs estava fins a dant de tot de la seva muller. Cada dia li presentaven comptes nous. Allò era una ruïna! L'home ja no podia més, i estava disposat a cercar-se dues o tres amigues, segur que li costarien més econòmiques.

Un dia, en arribar a casa li donaren una lletra. Amb una cara de tres déus la llegí. Era un anònim notificant-li que l'espòs l'enganyava.

—Estic tranquil — digué—. Em creia que era un altre compte!

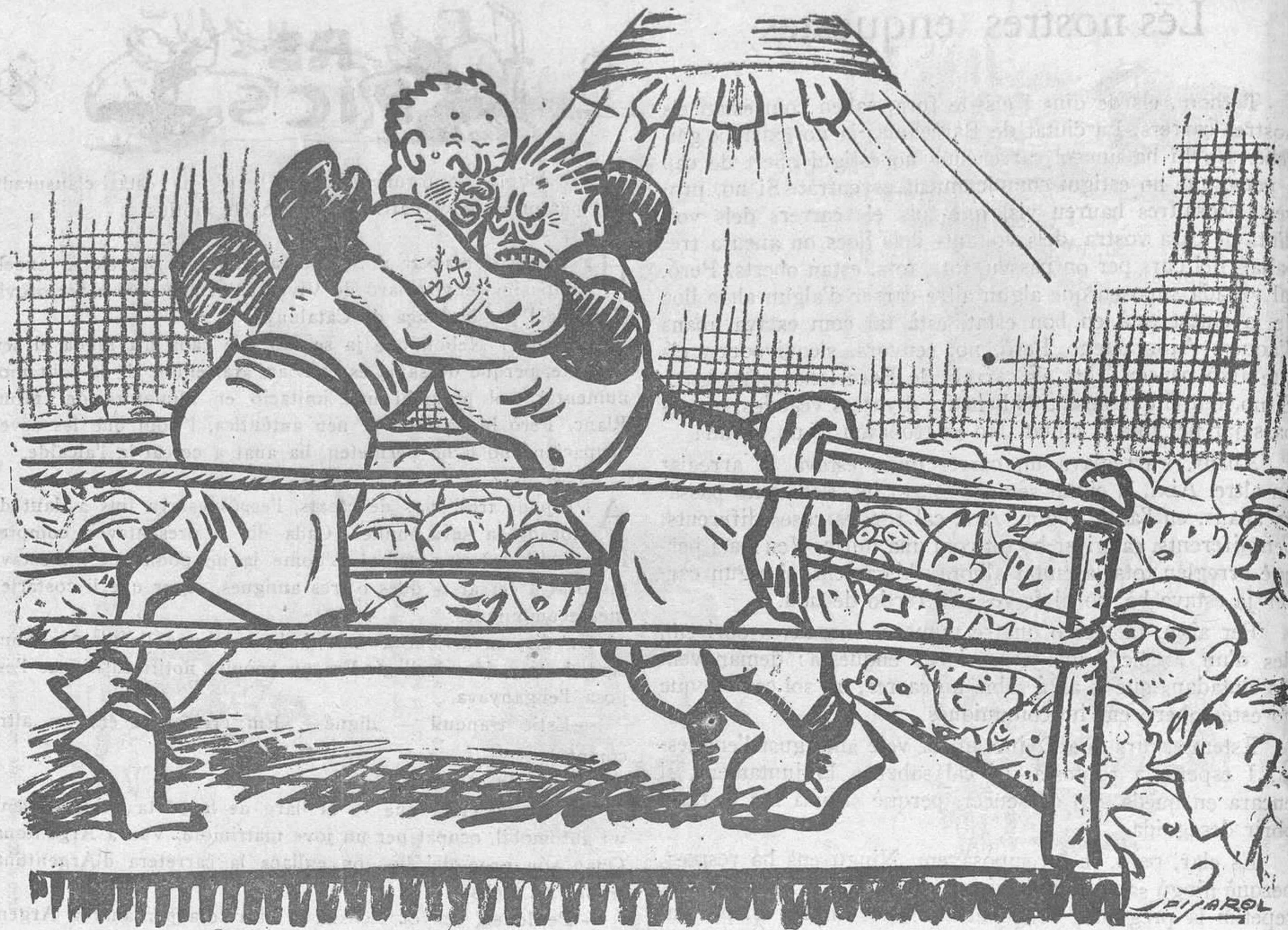
Diàleg de carretera:
Per la carretera que va al llarg de la costa passa, rabent, un automòbil, ocupat per un jove matrimoni. Van a Argentona. Quan són prop del lloc on enllaça la carretera d'Argentona, troben un ciclista.

—Perdoneu, senyor ciclista, la carretera per anar a Argentona?

EL NOU PAS DE LA RAMBLA

—En què quedem, senyor urbano? Que no es passa?
Bé passo, jo!

ACABANT EL "MATCH"

—Jo també hi vaig—contestà l'home de la bicicleta—. Si voleu podeu anar tot darrera meu i us guiaré.

✱

Fa set anys que s'acabà la gran guerra. Set anys justos. Tothom sap que ens trobem en una època que oblidem aviat les coses. I set anys, són molts anys.

Tothom sap, també, que sota l'Arc de Triomf de l'Estrella, a París, els francesos hi feren la tomba del soldat desconegut. Un llum a honor seu hi crema nit i dia.

Diu que el mateix dia del setè aniversari de l'armistici dos significats polítics passaven per davant de la tomba. Un d'ells exclamà:

—Hem de fer economies. Per què, doncs, mantenim aquesta làmpara que crema nit i dia?

✱

Ara tothom parla de Joana d'Arc, immortalitzada pel bell drama de Bernard Shaw "Santa Joana".

Tot el procés de Joana d'Arc, totes les culpès que li tiraven en cara, eren degudes a les veus, a aquelles veus que Joana sentia. Què eren aquelles veus?

Després, es digué que eren les veus dels sants. Però, en realitat, era un aparell de telefonia sense fils que un senyor havia descobert i que morí sense poder fer públic el seu descobriment.

✱

El pretendent de la gentil Loreta, es decideix a anar a demanar la mà de la xicota a la seva mare.

Les cerimònies i els encarcaments del cas. Queden entesos del tot. I abans de despedir-se, la mare demana al seu futur gendre:

—Li agraden a vostè les criatures?

—Té, ara no em recordo qui ha de guanyar.

—Molt. Enormement. Són la meva illusió.
—Li dic, perquè la Loreta en té tres.

✱

Entre amigues:
Saps que la Miquela?

—La Miquela? No ho sabia. Ni tan sols sabia que estés embarassada.

✱

—Quan una dona es troba amb tres criatures als braços—deia una senyora a una antiga amiga—és quan es penedeix d'haver tingut un moment de feblesa.

CORRESPONDENCIA

J. M. de S.: La vostra col·laboració ens honora. Evidentment, anirà.—H. F.: Bé, el vostre article.—J. S.: Es molt llarga la vostra poesia. Veurem.—E. P. i F.: Igualment us diem.—P.: No pot ésser, el vostre "elogi de camp".—J. S. J., de S.: Dolentes, dolentes, les vostres tres composicions.—B. C. F.: No pot ésser, molt massa llarg.—M. A. C. A.: La dona que es criu el que ens heu enviat, dubtem que sigui maca.—M. B.: Tanmateix, és dolent el vostre dibuix.—K. K.: El vostre, ja no cal ni parlar-ne.—X. X. X. X.: Estem tips de dir-vos que no ens envieu res més. Quan ho entendreu?—R. E. C.: Veieu, això sí que està bé.—Z. Z.: I això també.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyia Catalana.

Diumenge, a dos quarts de quatre, «L'Anell Marvellós»
A dos quarts de sis, programa còmic: «La Intel·lectual»
«Matemàtiques». Es despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRO ESPAÑOL

Creixent èxit de la tragicomedia de l'ENRIC LLUELLES,
EL PREU DE L'OR

OLYMPIA

TEMPORADA DE CIRC

La millor companyia de circ equestre que s'ha vist a
Barcelona.

Dissabte i diumenge, tarda i nit, extraordinaries funcions

TEATRE «NUEVO»

Gran companyia HISPANO-AMERICANA d'operetes de la genial
tiple argentina AGNÉS BERUTTI

Gran èxit de l'opereta-revista de FRANZ-LEHAR

LA DANSA DE LES LIBEL·LULES
Es despatxa en comptaduria i en el Centre de Localitats de la Plaça
de Catalunya número 9

Eden Concert

Music-Hall de primer orden - Asalto, 12 - Teléfono 3332 A.

ÉXITO GRANDIOSO DE

GEORGINA VIOLETA -- CRYSANTEME
PAQUITA ALFONSO

POMPEYA

Popular Music-Hall Teléfono 2438 A.

70 ESCULTURALES RUMBISTAS, 70

30 DESCACHARRANTES ARTISTAS, 30

Exito grande de Flory - Deodima - Palacio - Elofranch
CONCHITA MOREN-CONDESITA ZOE-BELLA DORITA

Hoy presentación del alegre propósito cómico VENANCIO I.

Hoy debut de MARIA OLIMPIA

Cabaret LA BUENA SOMBRA 3, Ginjol, 3.

Centre d'alegria, bon humor i dones boniques.

Orquestrina Jazz-band «La Buena Sombra»

40 tanguistes, 40

Avuy dissabte gran solemnitat! Inauguració del gran saló de
billars i tresillo. Espaiós i arreglat amb tot el confort modern

ROYAL CONCERT

MARQUES DEL DUERO, 106

ÉXITO DE CARMEN FONT

MERCEDES CROS - P. MARQUÉS

M. SOLDEVILA - F. RÓDENAS

Cabaret

de la

Muerte

Paralelo

(Grutas)

núm. 72

Exhibición macabra, tétrica y horripilante

Es necessiten 30.000 caixes de morts pel consum
diari del CABARET DE LA MUERTE

NOTA: El que sufra de afección cardíaca o sea impresionable
absténgase de visitarlo, pues pasaría un mal rato.

PAT! BLAU

PELAI, 1

Local completament reformat,
el més adequat per a passar les
vetlles d'hivern

Totes les nits grans concerts
pels eminents professors sen-
yors Escolá, Tormo i Cáceres

Unica casa que gasta la ri-
quíssima llet de les «Lleteries
de Catalunya»

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

OSTRAS de Marennes y Arcachón

::: Mariscos, etc. :::

La Ostrícola Marennaise

VENTAS AL POR MAYOR Y DETALL

Boquería, 27

Teléfono 2785 A.

Es pot ésser elegant i econòmic a l'ensem

L'ATLANTIDA

trajo tot estam amb forros anglesos 110 pessetes

Elàstics a 60 cts. - Lliga-cames a 40 cts.

Camises percal, 2 colls i punys, 8'50 pessetes

ABANS DE COMPRAR, ENTREU I COMPAREU PREUS

SEGURAMENT TORNAREU

San Pau, 56 i 58

En vista de la numerosa clientela que acude
diàriament a

La casa del aficionado

Rambla de las Flores, 10

T. S. H.

ha abierto una Sucursal en la

Rambla de las Flores, 26

donde tendrá mucho gusto en servir los encar-
gos que se le hagan, así como consultas técnicas
y consejos prácticos.

Ha llegado la nueva remesa de galena
Radiosita.

Xèri
AZU.

ELS PRIMERS FREDS

—Ja us en compraria de castanyes, però fa fred i tinc por de treure les mans de la butxaca.